

Raport z realizacji Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego za okres od stycznia do grudnia 2019 r.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego
Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Zielona Góra, grudzień 2020 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Diagnoza działalności innowacyjnej w regionie	4
2.1. Metodologia pozyskiwania oraz opracowywania danych statystycznych w statystyce publicznej	5
2.2. Wnioski z analizy danych statystycznych poziomu krajowego	6
2.3. Badanie innowacyjności na poziomie europejskim	8
3. Postęp w realizacji celów Programu Rozwoju Innowacji	11
3.1. Realizacja Celów Operacyjnych PRI WL w RPO-L2020	11
3.2. Realizacja Celów Operacyjnych PRI WL w osiągniętych wskaźnikach	16
3.3. Pozostałe źródła finansowania PRI WL	19
3.4. Przykładowe inicjatywy wpływające na realizację Inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego	21
3.4.1. Cel operacyjny 1: Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje.	21
3.4.2. Cel operacyjny 2: Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach.	26
3.4.3. Cel operacyjny 3: Zwiększenie inwestycji w innowacje.	35
4. Wnioski	46
4.1. Wnioski wynikające z realizacji PRI WL w 2019 r.	46
4.2. Wnioski mające wpływ na realizację PRI WL wypływające z przeprowadzonego badania ewaluacyjnego PRI WL oraz projektowaniem nowej perspektywy	48
5. Sposób realizacji rekomendacji z raportu za rok 2018	56
6. Rekomendacje wynikające z raportu z realizacji Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego za rok 2019 oraz badania ewaluacyjnego PRI WL.	60
7. Załączniki	64

1. Wprowadzenie

Niniejszy Raport z realizacji Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego (PRI WL) obrazuje wybrane inicjatywy podjęte w 2019 r, wpływające na wdrażanie Programu . Opracowanie przedstawia aktualny stan innowacyjności województwa lubuskiego, w oparciu o dostępne, w czasie przygotowania raportu, dane statystyki publicznej. Sprawozdanie obejmuje diagnozę wykonaną przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze (pełna wersja zawarta w załączniku) oraz przykłady aktywności realizowanych w 2019 r., wpisujące się w cele PRI WL. Raport prezentuje dostępne dane statystyczne statystyki publicznej dla 2018 roku, natomiast w odniesieniu do danych obliczanych w relacji do PKB dane statystyczne dla 2017 roku (wobec braku dostępu do aktualniejszych).

PRI WL jest dokumentem zwróconym wobec wyzwań okresu programowania 2014-2020 związanych z realizacją polityki innowacyjnej, stawianych zarówno przed przedsiębiorcami, sektorem nauki i instytucjami otoczenia biznesu oraz samorządem regionalnym, przy wsparciu wyznaczonych inteligentnych specjalizacji regionu w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania.

Program Rozwoju Innowacji w województwie lubuskim jest monitorowany w trybie corocznym, opierając się o analizę działań wpisujących się w Cele Strategiczne dokumentu, a ponadto uzyskanych i dostępnych wskaźników statystycznych z zakresu innowacyjności oraz dziedzin z nią związanych: edukacja, nauka, ekonomia oraz Inteligentne Specjalizacje regionu.

Raport przedstawia również wybrane przykłady podjętych inicjatyw wraz z ich charakterystyką, osiągniętymi rezultatami oraz wysokością i źródłami poniesionych nakładów finansowych. W dokumencie zaprezentowano także dane statystyczne opracowane przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, przykłady projektów dofinansowywanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego RPO – Lubuskie 2020 oraz informacje przekazane przez Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego i instytucje, oddziałujące na sferę innowacyjności m.in.: Uniwersytet Zielonogórski, Zachodnią Izbę Przemysłowo-Handlową w Gorzowie Wlkp., Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Gorzowie Wlkp., Wojewódzki Urząd Pracy w Zielonej Górze, Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Zielonej Górze.

2. Diagnoza działalności innowacyjnej w regionie

Opracowanie zawiera analizę przygotowaną przez Urząd Statystyczny w Zielonej Górze, przedstawiającą poziom innowacyjności, trendy w tym obszarze dla województwa lubuskiego oraz porównanie do innych regionów oraz kraju. Pełna treść opracowania jest załącznikiem do niniejszego dokumentu. Analiza zawiera m.in. wskazane poniżej wskaźniki oraz miary w zakresie innowacyjności oraz dziedzin związanych z tym obszarem:

- produkt krajowy brutto,
- produkcja sprzedana przemysłu,
- produkcja budowlano-montażowa,
- liczba podmiotów gospodarczych wpisanych do rejestru REGON,
- liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego,
- liczba pracujących,
- współczynnik aktywności zawodowej,
- liczba podmiotów, które prowadziły działalność badawczo-rozwojową,
- udział podmiotów z sektora przedsiębiorstw w ogóle jednostek wykazujących aktywność badawczą,
- podmioty aktywne badawczo na 100 tys. ludności,
- liczba podmiotów aktywnych badawczo w przeliczeniu na 100 tys. podmiotów gospodarczych,
- nakłady na działalność badawczo-rozwojową,
- nakładów wewnętrznych zrealizowano w sektorze przedsiębiorstw,
- nakłady na B+R według rodzajów badań,
- nakłady na B+R na mieszkańca / na pracującego,
- nakłady na B+R według dziedzin nauki,
- nakłady na B+R według źródeł finansowania,
- udział sektora przedsiębiorstw i sektora rządowego w finansowaniu nakładów na prace badawczo- rozwojowe,
- nakłady wewnętrzne na B+R według źródeł finansowania,
- relacja nakładów na B+R do PKB,
- zasoby ludzkie dla nauki i techniki,
- zasoby ludzkie dla nauki i techniki jako odsetek ludności aktywnej zawodowo,
- struktura zasobów ludzkich dla nauki i techniki według kategorii,
- studenci kierunków zaliczanych do dziedzin nauki i techniki (N+T),
- udział studentów dziedzin nauki i techniki (N+T) w ogóle studentów w województwie lubuskim,
- pracujący w działalności B+R,
- pracujący w przemyśle w % pracujących w B+R,
- pracujący w B+R na 1000 osób aktywnych zawodowo,
- przedsiębiorstwa, które otrzymały publiczne wsparcie finansowe na działalność innowacyjną (w % przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie),
- uwarunkowania działalności innowacyjnej,
- przedsiębiorstwa, które oceniły znaczenie danej bariery innowacyjności w latach jako "wysokie" w % przedsiębiorstw nieinnowacyjnych,

- przedsiębiorstwa, które oceniły znaczenie czynników utrudniających działalność innowacyjną jako „wysokie” w % przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie,
- zgłoszone wynalazki i udzielone patenty,
- wynalazki zgłoszone i patenty udzielonej na 1 mln mieszkańców.

2.1. Metodologia pozyskiwania oraz opracowywania danych statystycznych w statystyce publicznej.

Dane dotyczące **działalności badawczo-rozwojowej** pochodzą z badania, którym są objęte podmioty prowadzące działalność badawczą i rozwojową w sposób ciągły lub doraźny, zlecające wykonanie prac badawczych i rozwojowych oraz asygnujące środki na badania naukowe i prace rozwojowe.

Do podmiotów prowadzących działalność B+R w Polsce wchodzi następujące rodzaje podmiotów:

1. podmioty wyspecjalizowane badawczo, tj. podmioty, których głównym (statutowym) celem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych bądź ich bezpośrednie wsparcie. Należą do nich:
 - instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk, działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1183),
 - instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (tekst jednolity Dz. U. 2019 poz. 1350),
 - uczelnie,
 - pozostałe, tj. pozostałe podmioty zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe” oraz inne powiązane z nimi instytucjonalnie jednostki pomocnicze lub nadzorujące, zaklasyfikowane bądź niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
2. podmioty gospodarcze, które obok swojej podstawowej działalności prowadzą prace badawczo-rozwojowe lub finansują prowadzenie takich prac przez inny podmiot.

W 2018 roku wdrożono nową metodologię badań innowacji, opartą na opublikowanej w 2018 r. czwartej, zrewidowanej edycji Podręcznika Oslo. Główną zmianą jest wprowadzenie nowej kategorii innowacji: innowacji procesów biznesowych i rezygnacja z dotychczas badanych innowacji procesowych, organizacyjnych i marketingowych. Działalność innowacyjna to całokształt działań naukowych, technicznych, organizacyjnych, finansowych i komercyjnych, które rzeczywiście prowadzą lub mają w zamierzeniu prowadzić do wdrażania innowacji. Niektóre z tych działań same z siebie mają charakter innowacyjny, natomiast inne nie są nowością, lecz są konieczne do wdrażania innowacji. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczo-rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

Dane dot. **innowacji w przemyśle** pochodzą z badania, którym objęte są podmioty prowadzące działalność gospodarczą zaklasyfikowaną według PKD w zakresie górnictwa i wydobywania (sekcja B), przetwórstwa przemysłowego (sekcja C), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (sekcja D), dostaw wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją (sekcja E), w których

liczba pracujących wynosi 50 osób i więcej – badanie pełne oraz próba reprezentacyjna jednostek o liczbie pracujących od 10 do 49 osób (25%).

Dane dot. **innowacji w sektorze usług** pochodzą z badania, którym objęte są podmioty, w których liczba pracujących wynosi 10 osób i więcej, prowadzące działalność zaklasyfikowaną według PKD do działu 46, sekcji H, sekcji J, sekcji K, działu 71, 72, 73 – metoda reprezentacyjna (około 25%).

2.2. Wnioski z analizy danych statystycznych poziomu krajowego

Podstawowe dane i wskaźniki dotyczące działalności badawczo-rozwojowej w województwie lubuskim w 2018 r. uległy poprawie w stosunku do notowanych przed rokiem. Mniej korzystne były dane dotyczące działalności innowacyjnej przedsiębiorstw:

- W województwie lubuskim zanotowano zmniejszenie liczby podmiotów, które prowadziły działalność badawczo-rozwojową; nadal liczba podmiotów prowadzących działalność B+R na 100 tys. ludności, podstawowy wskaźnik obrazujący nasycenie województwa podmiotami prowadzącymi działalność badawczo-rozwojową, utrzymuje się na poziomie znacznie niższym od jego wartości średniej w kraju.
- Wysoki wzrost nakładów na działalność B+R w skali roku przekłada się na wzrost wskaźnika nakładów na 1 mieszkańca w województwie lubuskim; nadal jednak wskaźnik ten pozostaje na poziomie niższym niż w większości województw; poprawiła się relacja wskaźnika w województwie lubuskim do jego wartości średniej w kraju (w 2018 r. stanowił ok. 33% nakładów na 1 mieszkańca w kraju wobec ok. 30% w 2016 r.).
- W 2018 r., podobnie jak przed rokiem, działalność badawczo-rozwojowa w województwie lubuskim była finansowana głównie przez sektor przedsiębiorstw. Jednostki zaklasyfikowane do tego sektora na działalność badawczo-rozwojową przeznaczyły łącznie 125,6 mln zł. Było to o 31,0% więcej niż w roku 2017 w którym przeznaczono na ten cel 96,6 mln zł, jednak udział sektora przedsiębiorstw w finansowaniu działalności B+R w województwie zmniejszył się w skali roku z 58,4% do 56,4%. Dalsze 57,6 mln zł na działalność B+R pochodziło z sektora rządowego, tj. o 55,4% więcej niż w 2017 r. W rezultacie udział tego sektora w finansowaniu działalności badawczo-rozwojowej zwiększył się z 22,6% w 2017 r. do 25,8%. Zwiększył się także udział sektora „zagranica” w finansowaniu nakładów na B+R. Środki pochodzące z tego sektora, w wysokości 24,9 mln zł (tj. o 44,0% więcej niż w 2017 r.) stanowiły 11,2% ogółu nakładów na działalność B+R w województwie. Pozostałe 6,6% (14,7 mln zł) nakładów na działalność B+R zapewniły jednostki z sektora szkolnictwa wyższego.
- W 2018 r. większość nakładów na prace badawcze i rozwojowe podmioty w województwie lubuskim finansowały ze środków wewnętrznych. Ponad 1/3 nakładów stanowiły środki zewnętrzne, w tym pochodzące głównie z instytucji krajowych.
- W 2017 r. zanotowano poprawę wskaźnika intensywności prac badawczo-rozwojowych w województwie lubuskim wyrażone udziałem nakładów na B+R w PKB; biorąc jednak pod uwagę szacowany wzrost PKB w województwie lubuskim w 2018 r. oraz zanotowany wzrost nakładów na B+R w ujęciu rocznym, można spodziewać się poprawy wskaźnika intensywności prac B+R.

- Spośród ogółu studentów w województwie, ok. 28% stanowiły osoby, które kształciły się na kierunkach zaliczanych do dziedzin nauki i techniki N+T, a ich liczba zmniejszyła się w porównaniu z 2017 r. Mniejsza niż przed rokiem była także liczba absolwentów kierunków dziedzin N+T.
- W 2018 r. personel zaangażowany w działalność B+R w województwie lubuskim tworzyło 2,1 tys. osób, tj. 0,8% personelu B+R w kraju. W porównaniu do 2017 r., w którym liczba personelu B+R w województwie wynosiła 2,3 tys. osób i spadła w 2018 r. o 11,7%. O ponad 11% zmniejszyła się liczba personelu w B+R; personel ten w większości stanowili pracownicy wykonujący prace naukowo-badawcze (tzw. badacze).
- W przeliczeniu na 1000 osób aktywnych zawodowo liczba pracujących w B+R była o ponad 67% niższa niż średnio w kraju.
- Średni udział przedsiębiorstw innowacyjnych w ogólnej liczbie przedsiębiorstw objętych badaniem zwiększył się w porównaniu z 2017 r. zarówno w województwie, jak i w kraju; w lubuskim udział ten nadal był mniejszy niż średnio w Polsce.
- Zarówno w kraju, jak i województwie lubuskim, innowacje produktowe lub procesów biznesowych najczęściej wprowadzały podmioty o liczbie pracujących powyżej 249 osób (62,3% przedsiębiorstw przemysłowych).
- W województwie lubuskim zwiększył się udział podmiotów wysokiej i średnio-wysokiej techniki w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przetwórstwa przemysłowego, nadal jednak był niższy niż średnio w kraju; z kolei przychody netto ze sprzedaży produktów w przedsiębiorstwach należących do działów PKD zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki stanowiły ponad 44% przychodów netto ze sprzedaży produktów – był to jeden z wyższych wskaźników w kraju.
- W przedsiębiorstwach przemysłowych w województwie lubuskim zwiększył się odsetek przedsiębiorstw, które poniosły nakłady na działalność innowacyjną, jednak łączna wartość zrealizowanych nakładów w województwie lubuskim spadła w porównaniu z 2017 r.; z kolei w przedsiębiorstwach usługowych zmniejszył zarówno odsetek podmiotów, które poniosły nakłady na działalność innowacyjną jak i wartość nakładów poniesionych na tę działalność;
- Nakłady na działalność innowacyjną w województwie lubuskim w 2017 r. stanowiły 1,6% PKB, tj. mniej niż średnio w kraju.
- W 2018 r. w Urzędzie Patentowym RP zgłoszono łącznie 4,2 tys. wynalazków, w tym 140 z województwa lubuskiego. Dla porównania w 2017 r. liczba wynalazków w kraju wyniosła 3,9 tys., w tym z województwa lubuskiego 60. Udział wynalazków z województwa lubuskiego w ogóle wynalazków w kraju zwiększył się w porównaniu z 2017 r. z 1,5% do 3,3%. W województwie lubuskim zwiększyła się także liczba patentów udzielonych przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, która wyniosła 35 wobec 21 przed rokiem, co stanowiło 1,2% ogółu patentów udzielonych w kraju (wobec 0,8% przed rokiem). W 2018 r. w województwie lubuskim zgłoszono 21 wzorów użytkowych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej (wobec 13 w 2017 r.) Dwa razy więcej niż rok wcześniej udzielono praw ochronnych w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej (20 wobec 10 w 2017 r.).

Do wskaźników statystycznych pozytywnie wyróżniających województwo lubuskie należą:

- W 2018 r. w województwie lubuskim zanotowano najwyższy w kraju udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych (w przedsiębiorstwach przemysłowych) w przychodach netto ze sprzedaży ogółem (12,8% wobec 4,4% w 2017 r.). Odsetek przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych w kraju wyniósł 9,1% (wobec 7,1% w 2017 r.), przy czym najmniejszy zanotowano w województwie zachodniopomorskim (3,2%). Wzrost udziału w przychodach netto ze sprzedaży ogółem wystąpił zarówno w przypadku przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych tylko dla przedsiębiorstwa (z 3,1% do 11,3%), jak i produktów innowacyjnych dla rynku (z 1,3% w 2017 r. do 1,6%).
- W 2018 r. przychody netto ze sprzedaży produktów w przedsiębiorstwach należących do działów PKD zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki stanowiły 44,7% przychodów netto ze sprzedaży produktów (wobec 42,1% w 2017 r.) Średnia wartość w kraju wyniosła 33,6%.
- W 2018 r. produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w stosunku do poprzedniego roku o 5,9% (w cenach stałych) tj. wolniej niż w 2017 r., kiedy wzrost wyniósł 6,5%. Podobnie jak przed rokiem, wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w województwie lubuskim był wyższy niż średni w kraju, który w 2018 r. wyniósł 5,4% (w 2017 r. – 6,2%).
- W przeliczeniu na 1 mieszkańca produkcja sprzedana przemysłu wyniosła 37,3 tys. zł i była nieco niższa niż średnio w kraju (39,6 tys. zł). Lubuskie mieści się jednak w grupie 6 województw o najwyższej wartości prezentowanego wskaźnika, za województwami: pomorskim, dolnośląskim, wielkopolskim, śląskim i mazowieckim.
- W 2018 r. nieznacznie zwiększył się odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych, który wyniósł 22,2% wobec 22,1% w 2017 r. Absolwenci kierunków technicznych i przyrodniczych stanowili natomiast 26,7% ogółu absolwentów szkół wyższych w województwie, tj. mniej niż w 2017 r. (28,6%) i w 2016 r. (27,5%), ale więcej niż w 2015 r. – 25,3%).
- W latach 2010-2018 na działalność badawczo-rozwojową w województwie lubuskim przeznaczono łącznie 894,4 mln zł, co stanowiło ok. 0,6% ogółu nakładów na działalność badawczo-rozwojową zrealizowanych w tym okresie w kraju. W 2018 r. na prace B+R w województwie przeznaczono 222,7 mln zł., tj. o 35,6% więcej w porównaniu z poprzednim rokiem (po wzroście o 95,9% w 2017 r.) oraz niemal 5-krotnie więcej w stosunku do 2010 r.

Obecna sytuacja związana z pandemią wirusa SARS-CoV-2 będzie miała z pewnością wpływ na wartości wskaźników, niemniej będzie to dotyczyło całego kraju. Korekta wskaźników będzie tym większa im wrażliwszy jest system innowacji w poszczególnych regionach.

2.3. Badanie innowacyjności na poziomie europejskim

Komisja Europejska publikuje coroczny ranking innowacyjności krajów Unii Europejskiej pn. *European Innovation Scoreboard – Europejska Tablica Wyników Innowacyjności*, zawierający wykaz wyników w sferze innowacyjności w krajach UE oraz innych krajach europejskich. Raport wskazuje mocne i słabe strony w obszarach działalności innowacyjnej oraz w obszarach powiązanych. Edycja regionalna jest uzupełnieniem, a zarazem rozszerzeniem europejskiego wydania przedstawiającego krajowe wyniki w oparciu o określoną liczbę wskaźników. Ostatnia edycja tego raportu została opublikowana w 2019 roku.

Komisja Europejska cyklicznie opracowuje tabelę wyników innowacyjności w ujęciu regionalnym, w której bierze pod uwagę 17 szczegółowych wskaźników podzielonych na cztery grupy:

1. Warunki ramowe;
2. Inwestycje;
3. Działalność innowacyjna;
4. Skutki.

W edycji z 2019 r. zauważono, iż regiony o najwyższym stopniu innowacyjności należą do najlepszych państw w zakresie innowacji. Natomiast prawie wszystkie regiony będące umiarkowanymi i słabymi innowatorami znajdują się w krajach uznanych za umiarkowanych i słabych innowatorów w ramach europejskiej tablicy wyników innowacji. W pewnych państwach będących umiarkowanymi innowatorami można jednak wyróżnić regionalne ośrodki doskonałości np.: Friuli-Wenecja Julijska we Włoszech, Kreta w Grecji oraz Praga w Republice Czeskiej.

W dziesięcioletnim okresie prowadzenia badań i obserwacji w ramach tablicy wyników innowacyjności regionów, należy zwrócić uwagę, iż wskaźniki w obszarze innowacji poprawiły się poważnie dla 159 regionów. Wzrost wyników zaznaczono we wszystkich regionach Austrii, Belgii, Finlandii, Włoch, Litwy, Holandii, Norwegii, Portugalii, Serbii i Wielkiej Brytanii. Wyniki zmalały w przypadku 79 regionów, w tym wszystkich regionów Rumunii i Słowenii oraz w przypadku większości regionów Bułgarii, Danii, Niemiec i Szwajcarii. Etapowo następuje wyrównywanie wyników poszczególnych regionów: różnice w wynikach pomniejszają się, w szczególności pomiędzy liderami innowacji, silnymi innowatorami i umiarkowanymi innowatorami. Pośród 25 regionów - liderów w 2019 r. po siedem regionów znajduje się w Szwajcarii i Niemczech, cztery w Szwecji, po dwa w Holandii i Norwegii, a po jednym w Danii, Finlandii i Wielkiej Brytanii.

UE poprawiła swoją pozycję w odniesieniu do Australii, Kanady i wyprzedziła Stany Zjednoczone, jednak zwiększyła się różnica do liderów Japonii i Korei Południowej i prognozuje się, że w nadchodzących latach różnica będzie się dalej zwiększać. Chiny odrabiają zaległości w tempie dwukrotnie szybszym niż UE w zakresie wzrostu poziomu innowacji. Górowanie wyników UE nad, Indiami, Rosją i Republiką Południowej Afryki i Brazylią pozostaje znaczące.

W zakresie analiz regionalnych, jak i krajowych, opracowanie dzieli badane jednostki na 4 grupy: skromni innowatorzy, umiarkowani innowatorzy, silni innowatorzy, liderzy innowacji.

Rezultaty Chorwacji, Cypru, Republiki Czeskiej, Grecji, Węgier, Włoch, Łotwy, Litwy, Malty, Polski, Portugalii, Słowacji, Słowenii i Hiszpanii znajdują się poniżej stanu średniej UE. Trzecia grupa - umiarkowani innowatorzy zawiera 14 członków, są to państwa, w których wyniki innowacyjności wynoszą od 50% do 90% średniej UE.

W przypadku czterech państw członkowskich wyniki poprawiły się od 5 do 10 punktów procentowych: Hiszpania (8,4 punktów procentowych), Polska (7,8 punktów procentowych), Luksemburg (6,0 punktów procentowych) i Słowacja (5,8 punktów procentowych). Rezultaty spadły we wszystkich regionach Rumunii i Słowenii, oraz dla ponad 50% regionów w Bułgarii, Danii, Niemiec i Szwajcarii. W przypadku Polski, silny wzrost po 2015 r. spowodował ogólny wzrost wyników o 7,8 punktu procentowego w porównaniu do 2011.

Polska jest umiarkowanym innowatorem, której obszar podzielono na 17 regionów (z województwa mazowieckiego wydzielono na 2 jednostki: Warszawski stołeczny oraz Mazowiecki regionalny). Obszar Warszawski stołeczny jest najbardziej innowacyjnym i jedynym umiarkowanym innowatorem z plusem (metodologia uwzględnia modyfikatory plus lub minus w celu uszczegółowienia oceny). Następne siedem regionów to regiony innowacyjnie umiarkowane, a dziewięć regionów – to skromni innowatorzy. Wyniki zwiększyły się we wszystkich regionach z wyjątkiem województwa warmińsko-mazurskiego, w którym nastąpił spadek o 4,6%. Niewielki wzrost 0,2% odnotowały również obszary Warszawski stołeczny i Mazowiecki regionalny. Województwo lubuskie, pomimo, iż jego wyniki innowacyjności wzrosły w ostatnim czasie – zostało ocenione jako skromny innowator. W tym badaniu region wyprzedził województwo warmińsko-mazurskie. W ramach prac nad niniejszym sprawozdaniem przeprowadzono analizę wskaźników, wymienionych w rankingu innowacyjności krajów Unii Europejskiej pn. *European Innovation Scoreboard*, w których województwo zajmuje najniższą pozycję.

Lubuskie, obok podlaskiego, zachodniopomorskiego, opolskiego i warmińsko-mazurskiego, jest jednym z najmniej innowacyjnych regionów w Polsce. Lubuskie należy do grona skromnych innowatorów. W 2019 roku region zajął 223 miejsce. Porównując wyniki do 2011 r. odnotowano wzrost o 0,9 pkt. proc. do 41,0%. Najniższe wyniki spośród wszystkich polskich województw osiągnęło województwo lubuskie w kategoriach: wydatki sektora publicznego na badania i rozwój (B+R), wydatki na B+R sektora prywatnego oraz publikacje wspólne sektora prywatnego i publicznego.

Województwo lubuskie odnotowuje natomiast relatywnie wysoki wynik, w zakresie liczby wniosków o rejestrację wzorów zgłoszonych do EUIPO (Urząd Unii Europejskiej ds. Własności Intelektualnej) w przeliczeniu na miliard PKB, plasując się w „Top 40 regionów” na 32 miejscu rankingu.

Do pozostałych relatywnie silniejszych w skali kraju i UE wyników województwa lubuskiego należą m.in.: odsetek ludności w wieku 30-34 lat posiadających wykształcenie wyższe, wydatki na innowacje niezwiązane z badaniami i rozwojem w MŚP jako odsetek obrotów, aplikacje znaków towarowych na miliard (Euro) regionalnego PKB. Przeciętne lub nieco słabsze w porównaniu do kraju oraz UE odnotowano wyniki w obszarach: najczęściej cytowane publikacje naukowe, aplikacje znaków towarowych, szkolnictwo wyższe, eksport produkcji średnio-wysokiej i wysokiej technologii. Do największych słabości województwa lubuskiego zarówno na arenie krajowej jak i UE należą: kształcenie ustawiczne, międzynarodowe publikacje naukowe, wydatki na badania i rozwój w sektorze publicznym, wydatki na badania i rozwój w sektorze przedsiębiorstw.

3. Postęp w realizacji celów Programu Rozwoju Innowacji

Poniższy rozdział Raportu obrazuje realizację Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego w 2018 r. poprzez przedstawienie wybranych przedsięwzięć wpisujących się w cele Programu. Ponadto wskazano inicjatywy wpływające na realizację Inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego, stanowiących wyznaczone obszary o znaczącym potencjale rozwoju kreowanego poprzez innowacyjność. Dla województwa lubuskiego są to:

- **Zielona gospodarka,**
- **Zdrowie i jakość życia,**
- **Innowacyjny przemysł.**

Przytoczone specjalizacje skierowane są na wzmocnienie lubuskiej gospodarki i przeniesienie jej na bardziej innowacyjny i konkurencyjny poziom. Umożliwiają tworzenie przewag konkurencyjnych poprzez wyróżnienie potencjału badawczego i innowacyjnego służącego rozkwitowi przedsiębiorstw, uczelni, jednostek badawczych oraz parków technologicznych, kapitału społecznego i innowacji. Ponadto specjalizacje przyczyniają się do tworzenia właściwych warunków dla wzrostu gospodarczego poprzez wdrażanie nowoczesnych technologii, zmiany strukturalne, dywersyfikację produktów i usług oraz kreowanie innowacyjnych rozwiązań.

3.1. Realizacja Celów Operacyjnych PRI WL w RPO-L2020

Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego jest wdrażany w głównej mierze poprzez poszczególne Działania Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020.

Tabela 1.: Przyporządkowanie Działań RPO-L2020 do Celów Operacyjnych PRI WL

Oś Priorytetowa (OP) i Działanie RPO (Dz.)	Cel Operacyjny 1 Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje	Cel Operacyjny 2 Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach	Cel Operacyjny 3 Zwiększenie inwestycji w innowacje
OP1 – Gospodarka i innowacje Dz. 1.1. – Badania i innowacje		+	+
OP 1 Dz. 1.2. – Rozwój przedsiębiorczości		+	
OP 1 Dz. 1.3. – Tworzenie i rozwój terenów inwestycyjnych			
OP 1 Dz. 1.4. – Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP		+	
OP 1 Dz. 1.5. – Rozwój sektora MŚP		+	+
OP 6 – Regionalny rynek pracy Dz. 6.5. – Usługi rozwojowe dla MMŚP	+		

OP 6 Dz. 6.6 – Aktywizacja zawodowa osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia	+		
OP 8 – Nowoczesna edukacja Dz. 8.2. – Wyrównywanie dysproporcji w jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i zdrowotnych	+		
OP 8 Dz. 8.3. – Upowszechnienie kształcenia ustawicznego związanego z nabywaniem i doskonaleniem kwalifikacji zawodowych	+		
OP 8 Dz. 8.4. – Doskonalenie jakości kształcenia zawodowego	+		
OP 10 – Pomoc Techniczna Dz. 10.1. – Wsparcie zarządzania i wdrażania. Komunikacja i badania			+

Cel Operacyjny 1 – Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje. Zdolność kapitału ludzkiego w zakresie odpowiedniego kształcenia zawodowego, zdobywania kompetencji i wiedzy oraz koncepcyjnych i innowacyjnych postaw, to czynniki wpływające, w dominującym zakresie, na rozwój innowacyjności. Zaprezentowane komponenty w znacznym stopniu tworzą gospodarkę opartą na wiedzy i kwalifikacjach. Globalny, konkurencyjny rynek wymaga stałego podnoszenia poziomu wiedzy i kwalifikacji w powiązaniu z potrzebami nabywców i w kooperacji z przedsiębiorstwami.

Dla realizacji Celu Operacyjnego 1 przewidziano następujące działania strategiczne:

- Poprawa dostępności wyposażenia technicznego niezbędnego do kształcenia zawodowego odpowiadającego potrzebom rynku;
- Wsparcie rozwoju kompetencji w zakresie postaw kreatywnych i innowacyjnych uczniów;
- Wsparcie współpracy przedsiębiorców i szkół (kształcenie dualne);
- Wsparcie kształcenia ustawicznego odpowiadającego potrzebom rynku;
- Promowanie udziału przedsiębiorstw w programach stażowych.

Wymienione powyżej działania strategiczne realizowane są poprzez inicjatywy wpisujące się w następujące Działania RPO-L2020:

Działanie 6.5 – jego celem jest dostosowanie przedsiębiorstw i ich pracowników do zmian zachodzących w gospodarce. Istota działalności koncentruje się przede wszystkim na tworzeniu miejsc pracy i kompetencjach pracowników znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy. Przedsięwzięcia realizowane w ramach powyższego działania odpowiadają na potrzeby realizacji celu operacyjnego 1. i oddziałują na rozwój inteligentnych specjalizacji regionu.

Działanie 6.6 – celem jest propagowanie aktywizacji zawodowej osób zwolnionych lub przewidzianych do zwolnienia. W ramach przedsięwzięć wzmocnione są inicjatywy wpisujące się w dziedziny mające priorytetowe znaczenie dla rozwoju gospodarki na poziomie krajowym i regionalnym.

Działanie 8.2 – celem jest zwiększenie kluczowych kompetencji wśród uczniów oraz właściwych postaw i kwalifikacji poszukiwanych na rynku pracy oraz ułatwienie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Projekty realizowane w ramach przedmiotowego działania wpisują się w Cel Operacyjny 1 i wspierają realizację inteligentnych specjalizacji w obszarze edukacji i rozwoju kompetencji i umiejętności uczniów.

Działanie 8.3 – jego celem jest rozpropagowanie kształcenia ustawicznego osób dorosłych, w tym będących w szczególnym położeniu na rynku pracy. Celem przedsięwzięć w ramach tego działania jest rozwój kompetencji pracowników w obszarach wspieranych przez specjalizacje, w szczególności poprzez szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych.

Działanie 8.4 – celem którego jest rozszerzenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego. Wydajna edukacja zawodowa wymaga udoskonalenia bazy dydaktycznej, jakości nauczania oraz nawiązania szerszej kooperacji z prawdopodobnymi pracodawcami. Istota przedsięwzięć realizowanych w ramach Działania odpowiada Celowi 1 PRI WL i umożliwi wzmocnienie inteligentnych specjalizacji regionu w sferze edukacji, przygotowania przyszłych pracowników do pracy w przedsiębiorstwach. Przedsięwzięcia, podejmowane w tym obszarze, przyczynią się będą do dalszego rozwijania umiejętności, zgodnie z uzdolnieniami uczniów oraz pozwalają na względnie łatwą możliwość nabywania nowych kwalifikacji, m.in. w obszarze IS, już po zakończeniu etapu edukacji formalnej.

Cel Operacyjny 2 – *Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach.* Inicjatywy realizowane w ramach tego celu ukierunkowane są na podniesienie zarówno kompetencji w ramach wdrażania innowacji, jak i pobudzanie kooperacji pomiędzy branżami. Dla niniejszego celu przewidziano następujące działania strategiczne:

- Tworzenie zachęt do zachowań innowacyjnych poprzez współfinansowanie prac B+R odpowiadających potrzebom rynku;
- Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla osób innowacyjnych;
- Rozwój narzędzi ukierunkowanych na pozyskiwanie doświadczeń (misje, wizyty studyjne, dobre praktyki);
- Wsparcie wykorzystywania przez przedsiębiorstwa instrumentów ochrony własności intelektualnej;
- Kontynuacja procesu przedsiębiorczego odkrywania;
- Wzmocnienie współpracy międzybranżowej.

RPO-L2020 realizuje powyższe działania strategiczne PRI WL poprzez dofinansowanie przedsięwzięć w ramach następujących Działań Programu:

Działanie 1.1 – jego celem jest zwiększenie aktywności badawczo – rozwojowej przedsiębiorstw, szczególnie w obszarze realizacji inteligentnych specjalizacji regionu. Wzrost gospodarczy i społeczny, w ogromnej mierze, uzależniony jest od poziomu i rozwoju działalności badawczo – rozwojowej (B+R), jak również wykorzystania wyników działań B+R, które są siłą napędową gospodarki. Przedsięwzięcia wsparte w ramach tego działania muszą przyczynić się do rozwoju specjalizacji i wzmocnić ich potencjał. W tym Działaniu wsparcie uzyskują wyłącznie projekty realizowane w obszarach regionalnych inteligentnych specjalizacji.

Działanie 1.2 – celem Działania jest rozwój specjalistycznych usług instytucji otoczenia biznesu, w tym wspierania inkubowania przedsiębiorstw i pobudzania działań innowacyjnych poprzez, między innymi, bony na innowacje. Inwestycje podejmowane w ramach Działania wpływają na rozwój inteligentnych specjalizacji województwa, przyczyniając się do zwiększania potencjału specjalizacji.

Działanie 1.4 – podstawowym celem Działania jest rozwijanie działalności przedsiębiorstw poprzez zastosowanie nowych modeli biznesowych, zwłaszcza umożliwiających międzynarodową współpracę gospodarczą. Preferencję uzyskują przedsięwzięcia realizowane w obszarach inteligentnych specjalizacji.

Działanie 1.5 – jego celem jest zwiększenie wdrożeń innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP. W ramach Działania preferowane są projekty wspierające innowacje w inteligentnych specjalizacjach regionu. Innowacyjność przedsięwzięć ma przyczynić się do poprawy pozycji konkurencyjnej lubuskich przedsiębiorstw, pozwalając na ich szybki rozwój, bardziej efektywne zaspokajanie potrzeb klientów, dostosowanie do wymogów globalnej gospodarki oraz powinna prowadzić do wzrostu zatrudnienia.

Cel operacyjny 3 – Zwiększenie inwestycji w innowacje – dotyczy wzmocnienia udziału przedsiębiorstw w działalności innowacyjnej oraz rozwoju ich działów B+R, a ponadto wskazuje na konieczność zawierania partnerstw oraz prowadzenia badań realizowanych w odpowiedzi na zapotrzebowanie rynkowe. Istotą tego celu jest zwiększanie zaangażowania finansowego przedsiębiorstw w dziedzinie nakładów na działalność B+R i innowacje oraz wspieranie ich inwestycji. Dla ww. celu przewidziano następujące działania strategiczne:

- Premiowanie działań realizowanych w partnerstwie;
- Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw w działalność innowacyjną;
- Rozwój działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach oraz ich wyposażenie w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie projektowe;
- Uproszczenie procedur aplikowania o środki;
- Stosowanie systemu popytowego na badania realizowane przez sektor nauki.

Powyższy cel powiązany jest z wdrażaniem 2 celu operacyjnego PRI WL. Przedsięwzięcia dofinansowane w ramach Działania 1.1. i 1.5. RPO-L2020, również wpisują się w działania strategiczne określone dla Celu operacyjnego 2 i 3, a tym samym wspierają działalność innowacyjną w obszarze inteligentnych specjalizacji oraz rozwój infrastruktury przedsiębiorstw w obszarze specjalizacji regionu.

Posiłkowym źródłem finansowania jest Działanie 10.1 RPO-L2020 (Pomoc techniczna). Aktywności ukierunkowane na zarządzanie, wdrażanie, monitorowanie oraz działalność informacyjno-promocyjną dotyczącą RPO-L2020, umożliwiają w praktyce realizację zadań związanych z RPO (poprzez zapewnienie zaplecza technicznego, kadrowego i operacyjnego), a także programów z nim powiązanych. Działanie 10.1 uzupełniająco pozwala na finansowanie implementacji celu operacyjnego 3 PRI WL, poprzez zapewnienie informowania i promocji programu, jako efektywnego narzędzia wsparcia beneficjentów. Natomiast sprawne wdrażanie RPO – Lubuskie 2020 umożliwia realizację wszystkich celów PRI WL.

Tabela 2.: Nabory w roku 2019 r. oraz projekty wybrane do dofinansowania w 2019 r., w podziale na Działania RPO-L2020 oraz Cele Operacyjne PRI WL

	Działanie RPO-L2020	Liczba naborów [szt.]	Wartość alokacji [PLN]	Liczba podpisanych umów [szt.]	Wartość dofinansowania podpisanych umowach [PLN]
Cel Operacyjny 1	Działanie 6.5	3	45 000 000	2	29 999 861,96
	Działanie 6.6	0	0	0	0
	Działanie 8.2	2	2 995 710	2	2 536 966,66
	Działanie 8.3	0	0	0	0
	Działanie 8.4	0	0	0	0
Razem: Cel Operacyjny 1		5	47 995 710	4	32 536 828,62
Cel Operacyjny 2	Działanie 1.2	1	20 000 000	0	0
	Działanie 1.4	1	4 500 000	2	1 984 632,96
Razem: Cel Operacyjny 2		2	24 500 000	2	1 984 632,96
Cel Operacyjny 2 Cel Operacyjny 3	Działanie 1.1	1	10 000 000	9	18 572 319,18
	Działanie 1.5*	2	63 000 000	11	21 391 131,33
Razem: Cel Operacyjny 2 i 3		3	73 000 000	20	39 963 450,51
Cel Operacyjny 3	Działanie 10.1	1	25 670 000	2	25 669 999,15
Razem: Cel Operacyjny 3		1	25 670 000	2	25 669 999,15
Razem		11	171 165 710	28	100 154 911,24

* W ramach Działania 1.5/Poddziałania 1.5.2 udzielane jest zwrotne wsparcie dla przedsiębiorców (poprzez instrumenty finansowe), nie ma jednak szczególnych preferencji związanych z reprezentowaniem specjalizacji i mimo, iż udzielane jest stałe, to umowa na IF została zawarta w roku 2017 – umowy o wsparcie ostatecznych odbiorców poprzez IF nie są umową IZ RPO-L2020.

Tabela powyżej prezentuje zestawienie danych dotyczących naborów projektów, które rozpoczęły lub zakończyły się w roku 2019 r. oraz wartość alokacji skierowanej na dofinansowanie projektów. Ponadto przedstawiono liczbę podpisanych umów o dofinansowanie w roku 2019. Z uwagi na tryb wyboru projektów, w liczbie podpisanych umów, uwzględniono również te dotyczące projektów pochodzących z naborów, które zostały przeprowadzone w latach wcześniejszych (natomiast podpisanie umowy nastąpiło w roku 2019). W związku z tym, w kilku przypadkach, wartość dofinansowania przewyższa wskazaną wartość alokacji w ramach naboru.

Stan realizacji Inteligentnych Specjalizacji

Tabela 3: Stan realizacji inteligentnych specjalizacji poprzez RPO – Lubuskie 2020 na dzień 31 grudnia 2019 r. z uwzględnieniem wskaźnika sukcesu dla Działania 1.1:

inteligentna specjalizacja województwa lubuskiego	złożone wnioski		projekty wybrane do realizacji		Wskaźnik sukcesu (rekoment/ złożone)	Zawarte umowy
	Liczba	Wnioskowane dofinansowanie	Liczba	Dofinansowanie w umowie		
Zielona Gospodarka	67	168 584 533,65	14	32 039 695,92	20,9%	45
Zdrowie i jakość życia	41	105 549 597,85	10	26 050 621,86	24,4%	
Innowacyjny przemysł	121	293 403 056,19	28	57 390 655,91	23,1%	
RAZEM	229	567 537 187,69	52	115 480 973,69	22,7%	

Powyższa tabela przedstawia stan realizacji inteligentnych specjalizacji w ramach finansowania RPO-L2020, narastająco od początku realizacji RPO-L2020 wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 r. Wskaźnik sukcesu wyliczany jest w oparciu o złożone wnioski w ramach naboru oraz liczbę podpisanych umów. Należy zwrócić uwagę, iż wskaźnik sukcesu na poziomie 20-25% nie jest zadawalający i świadczy o tym, iż ogromna część aplikacji nie spełnia warunków określonych dla poszczególnych naborów wniosków w Działaniu 1.1 RPO-L2020. Należy dążyć do poprawy jakości składanych aplikacji oraz zdiagnozować najważniejsze czynniki, które wpływają na taki wynik wskaźnika (kryteria oceny, informacja, potencjał podmiotów aplikujących, dostępność do wsparcia IOB, etc.).

Tabela 4.: Inteligentne specjalizacje w 2019 r. w ramach Działania 1.1 RPO-L2020

Inteligentne specjalizacje	Liczba umów o dofinansowanie zawartych w 2019 r.	Wartość ogółem w PLN	Wartość dofinansowania w PLN
Specjalizacja I - Zielona gospodarka	2	11 286 212,49	7 450 232,97
Specjalizacja II - Zdrowie i jakość życia	1	3 235 763,75	2 169 591,37
Specjalizacja III - Innowacyjny przemysł	6	21 234 445,72	8 952 494,84
Razem	9	35 756 421,96	18 572 319,18

Tabela powyżej prezentuje dane dotyczące kontraktacji w ramach Inteligentnych Specjalizacji, wg stanu na IV kwartał 2019 r., w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego RPO – Lubuskie 2020. Beneficjenci we wniosku o dofinansowanie mogą zaznaczać więcej niż jedną specjalizację, dlatego też ilość wniosków złożonych w stosunku do wniosków przypisanych do specjalizacji jest różna.

W roku 2019 zawarto ogółem 9 umów o dofinansowanie w ramach Działania 1.1 RPO-L2020. Zgodnie ze specyfiką tego Działania, projekty muszą realizować przynajmniej jedną ze specjalizacji regionalnych.

Najliczniej reprezentowanym obszarem, wśród Beneficjentów RPO-L2020 (Dz. 1.1) jest III specjalizacja – Innowacyjny przemysł. Jednocześnie jest to ta specjalizacja, która najdynamiczniej się rozwija. Spowodowane jest to znaczną liczbą podmiotów o profilu przemysłowym w regionie. Kolejna dziedzina, pod względem liczby zawartych umów, to specjalizacja I – Zielona gospodarka. Znacząca liczba przedsiębiorstw działających w sferze technologii środowiskowych, usług środowiskowych i biogospodarki wpływa na skuteczną realizację tej specjalizacji. Ta obserwacja ma charakter stały od początku realizacji PRI WL, co potwierdzają kolejne raporty roczne.

3.2. Realizacja Celów Operacyjnych PRI WL w osiągniętych wskaźnikach

Poniżej zaprezentowano wartości wskaźników, które zostały ujęte narastająco od początku realizacji PRI WL, wg stanu z dnia 31.12.2019 r. Poszczególne wskaźniki realizacji PRI WL są przyporządkowane do Celów Operacyjnych PRI WL oraz dedykowanych im Działań strategicznych. Wartości wskaźników wywodzą się z projektów realizowanych w ramach RPO – Lubuskie 2020.

Wskaźniki produktu przyporządkowane do 1. Celu operacyjnego PRI WL

Cel operacyjny 1 – Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje	
Nazwa wskaźnika produktu	Osiągnięta wartość wskaźnika
Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych	7 096 uczniów
Liczba przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji, które otrzymały wsparcie na podnoszenie kompetencji pracowników	221 szt.
Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami	39 szt.
Liczba szkół zawodowych kształcących w zawodach wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu z wyposażeniem pracowni i laboratoriów nie starszym niż 5 lat	24 szt.
Liczba przedsiębiorstw biorących udział w programach stażowych	2 szt.

Wskaźnik rezultatu przyporządkowany do 1. Celu operacyjnego PRI WL

Wartość wskaźnika rezultatu: / Stan za rok	2015	2016	2017	2018
Liczba absolwentów kierunków wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu*	1 186	958	928	800
	co stanowi 24,60% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim	co stanowi 22,53% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim	co stanowi 23,53% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim	co stanowi 25,19% ogólnej liczby absolwentów szkół wyższych w lubuskim

* Kierunki wpisujące się w inteligentne specjalizacje województwa lubuskiego zliczono na podstawie opracowania GUS/BDL „Studenci i absolwenci wg form własności uczelni, form studiów, poci, oraz podgrup kierunków studiów klasyfikacji ISCED-F 2013”, wydzielając następujące Podgrupy kierunków studiów: biologiczna, nauk o środowisku, technologii teleinformatycznych, interdyscyplinarnych programów i kwalifikacji obejmujących technologie informacyjno-komunikacyjne, inżynierijno-techniczna, produkcji i przetwórstwa, medyczna. Dane za rok 2019 nie są dostępne.

Wskaźniki produktu przyporządkowane do 2. Celu operacyjnego PRI WL

Cel operacyjny 2 – Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach	
Nazwa wskaźnika produktu	Osiągnięta wartość wskaźnika
Liczba przedsiębiorstw, która otrzymała wsparcie na działalność B+R w podziale na inteligentne specjalizacje regionu	362 szt.
Liczba przedsiębiorców, którzy wzięli udział w targach, misjach i wizytach studyjnych w podziale na inteligentne specjalizacje regionu	395 szt.
Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie informacyjne, doradcze lub finansowe na zabezpieczenie wytwarzanej własności intelektualnej	85
Liczba innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie lub rozwój działalności w podziale na inteligentne specjalizacje regionu	15
Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie	22

Wartość wskaźnika rezultatu przyporządkowany do 2. Celu operacyjnego PRI WL

Stan za rok	2014	2015	2016	2017
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w relacji do PKB	0,74%	1,92%	1,50%	1,62%

Wskaźniki produktu przyporządkowane do 3. Celu operacyjnego PRI WL

Cel operacyjny 3 – Zwiększenie inwestycji w innowacje	
Nazwa wskaźnika produktu	Osiągnięta wartość wskaźnika
Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną	362 szt.
Średni czas oczekiwania na ocenę wniosku z Celu Tematycznego 1 (w dniach)	180 dni (średnio)
Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na uruchomienie lub doposażenie działów B+R	10 szt.
Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu	26 szt.
Liczba projektów innowacyjnych, które otrzymały wsparcie, realizowanych w konsorcjach naukowo-przemysłowych	1 szt.

Wartość wskaźnika rezultatu przyporządkowany do 3. Celu operacyjnego PRI WL

Stan za rok	2014	2015	2016	2017
Nakłady wewnętrzne na B+R sektora przedsiębiorstw w relacji do PKB	0,18%	0,20%	0,20%	0,38%

Wartość wskaźnika rezultatu przyporządkowany do 3. Celu operacyjnego PRI WL

Stan za rok	2015	2016	2017	2018
Liczba patentów na 1 mln mieszkańców*	23	24	21	35

* W tabeli podano liczbę patentów udzielonych w danym roku. Brak danych za rok 2019.

Przedstawione dane pozwalają zauważyć zrównoważoną realizację 3 celów wyznaczonych w PRI WL. Z drugiej strony wdrażanie poszczególnych Inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego nie kształtuje się równomiernie dla 3 obszarów: Zielona Gospodarka, Zdrowie i jakość życia oraz Innowacyjny przemysł. Specjalizacja Innowacyjny przemysł charakteryzuje się większą intensywnością realizowanych przedsięwzięć, co może być spowodowane większą liczbą przedsiębiorstw o charakterze

przemysłowym w regionie. Jednak należy podkreślić, iż realizacja pozostałych specjalizacji nabiera coraz większej skali. Oznacza to, iż podmioty i przedsiębiorstwa wypełniają również te obszary jako sferę działalności innowacyjnej. Przeważająca część przedsięwzięć przyczyniających się do realizacji PRI WL związana jest z podnoszeniem kwalifikacji, które mają charakter uniwersalny lub wpisują się we wszystkie 3 inteligentne specjalizacje województwa lubuskiego. Co więcej prowadzone są w województwie aktywności oparte o regionalną infrastrukturę B+R, parków technologicznych oraz ośrodków innowacji. Ilość takich przedsięwzięć stale rośnie. Inicjatywy związane z edukacją oraz zmianą i dostosowaniem kwalifikacji są realizowane w stopniu wystarczającym, natomiast część aktywności odnosząca się do działań z zakresu kooperacji międzysektorowej, została zainicjowana do realizacji.

Wśród celów PRI WL, najbardziej skorelowany ze specjalizacjami regionalnymi, jest Cel Operacyjny 3 – Zwiększenie inwestycji w innowacje. Wdrażanie tego celu jest długofalowe i wymaga dużego zaangażowania podmiotów wdrażających. Wskaźniki powiązane z powyższym celem, realizowane są w dużej mierze poprzez przedsięwzięcia w ramach Działania 1.1 RPO-L2020. Projekty te charakteryzują się wyższym stopniem trudności, wymagają dłuższego czasu realizacji zarówno na etapie przygotowania, oceny i wyboru, jak i samego wdrażania. Ponadto właściwa realizacja projektów, obarczona jest dużym ryzykiem finansowym oraz uzyskania zakładanych rezultatów. Wszystkie te czynniki przyczyniają się do tego, iż efekty z realizacji celu 3, na obecnym, etapie mogą wydawać się niezadowolające.

Zwiększone rezultaty przynoszą działania realizowane w ramach Celu Operacyjnego 2 – Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach. Zwiększyła się liczba podmiotów wpisujących się w działania skierowane na wdrażanie i rozpowszechnianie informacji o inteligentnych specjalizacjach. W znacznej mierze efekty realizacji tego celu powiązane są z wieloaspektowością projektu i jego zakresem. Wnioskując z wartości uzyskanych wskaźników dla tego obszaru, można stwierdzić, iż projekty te są mniej skomplikowane w realizacji. Większa liczba podmiotów wdraża inicjatywy z przyporządkowanymi wskaźnikami do celu 2.

3.3. Pozostałe źródła finansowania PRI WL

Do realizacji celów określonych dla PRI WL przyczyniają się również przedsięwzięcia współfinansowane ze środków programów krajowych. Poniższe zestawienie zostało przygotowane w oparciu o dane na temat umów o dofinansowanie zawartych w ramach programów krajowych dla projektów realizowanych na terenie województwa lubuskiego, nienależnie od siedziby Beneficjenta.

Tabela 5.: Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój 2014-2020

Nazwa Programu / Osi Priorytetowej	Liczba umów o dofinansowanie	Wartość projektu w PLN	Wartość dofinansowania UE w PLN
Oś Priorytetowa 1. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa	27	323 976 672,19	179 795 519,59
Oś Priorytetowa 2. Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I	21	82 989 242,95	28 695 351,78
Oś Priorytetowa 3. Wsparcie	28	191 291 910,92	76 551 676,82

innowacji w przedsiębiorstwach			
Oś Priorytetowa 4. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego	8	58 835 515,85	37 876 940,09
Program Operacyjny Innowacyjny Rozwój 2014-2020	84	657 093 341,01	322 919 488,28

Dane narastająco do końca 2019 r.

Tabela 6.: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Nazwa Programu / Osi Priorytetowej	Liczba umów o dofinansowanie	Wartość projektu w PLN	Wartość dofinansowania UE w PLN
Oś Priorytetowa 1. Osoby młode na rynku pracy	119	152 081 918,28	137 262 096,09
Oś Priorytetowa 2. Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	73	35 279 126,66	29 666 650,82
Oś Priorytetowa 3. Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju	2	1 261 160,00	1 062 905,65
Oś Priorytetowa 4. Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa	1	93 468,75	88 131,68
Oś Priorytetowa 5. Wsparcie dla obszaru zdrowia	19	23 593 596,16	19 884 682,82
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	214	212 309 269,84	187 964 467,06

Dane narastająco do końca 2019 r.

Tabela 7.: Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020

Nazwa Programu / Osi Priorytetowej	Liczba umów o dofinansowanie	Wartość projektu w PLN	Wartość dofinansowania w PLN
Oś Priorytetowa 1. Powszechny dostęp do szybkiego Internetu	105	161 941 070,50	87 258 838,03
Oś Priorytetowa 3. Cyfrowe kompetencje społeczeństwa	70	16 217 988,19	13 575 348,01
Program Operacyjnego Polska Cyfrowa	175	178 159 058,69	100 834 186,04

Dane narastająco do końca 2019 r.

W ramach Osi Priorytetowej 2. *E-administracja i otwarty rząd* Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa, nie realizowano projektów o zasięgu regionalnym, lecz 97 projektyów dedykowane całemu krajowi (teren wszystkich województw), o łącznej wartości 3 283 621 456,21 PLN i wartości dofinansowania UE 2 719 512 012,39 PLN.

Natomiast w obrębie całego PO PC realizowano na terenie kraju 160 projektów o łącznej wartości 5 390 874 928,41 PLN i wartości dofinansowania UE 4 475 352 381,11 PLN.

W ramach Programu Horyzont 2020, 4 podmioty z województwa lubuskiego (Uniwersytet Zielonogórski, Hertz Systems Ltd spółka z o.o., Ekoenergetyka - Polska sp. z o.o., Baltic Ceramics S.A.) zaangażowane są w 9 inicjatyw o wartości 90 191 089,31 PLN, w tym budżet dla lubuskich partnerów wyniósł 8 070 192,76 PLN.

Dodatkowo w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej¹ (w części obejmującej Programy: Region Morza Bałtyckiego, Europa Centralna, Interreg Europa), w Lubuskim realizowano 1 przedsięwzięcie o wartości 715 670,63 PLN. Projekt: „SILVER SMEs” jest realizowany przez Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. i koncentruje się na możliwościach rozwoju MŚP w zakresie wytwarzania towarów i produktów dla osób powyżej 50 roku życia, w tym również dla zamieszkujących na obszarach wiejskich.

Analizując dane dotyczące wsparcia realizacji PRI WL poprzez programy krajowe oraz inicjatywy europejskie, należy zwrócić uwagę, iż część przedsięwzięć i działań ma charakter wspierający cele PRI WL oraz inteligentne specjalizacje. Realizacja tych projektów przyczynia się zarówno do wzrostu poziomu innowacji, jak i wpływa na potencjał lubuskich podmiotów w dziedzinie innowacyjności.

Zwiększenie aktywności lubuskich przedsiębiorstw w aplikowaniu o środki krajowe i europejskie na działalność innowacyjną powinno być jednym z obszarów aktywności o charakterze animacyjnym związanych z wdrażaniem PRI WL. Działania aktualnie podejmowane w tym zakresie ograniczone są poprzez zbyt silne związanie realizacji PRI WL z programem regionalnym.

3.4. Przykładowe inicjatywy wpływające na realizację Inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego

W poniższym rozdziale przedstawiono przykłady projektów i inicjatyw wpisujących się w realizację poszczególnych celów Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego. Zaprezentowane przedsięwzięcia były realizowane w 2019 r.

3.4.1. Cel operacyjny 1: Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje.

Wpływ potencjału kapitału ludzkiego w zakresie odpowiedniego kształcenia zawodowego, zdobywania kompetencji i wiedzy oraz kreatywnych i innowacyjnych postaw jest kluczowy dla gospodarki opartej na wiedzy i kwalifikacjach. W obliczu wszechobecnej konkurencyjności podkreślić należy wymóg permanentnego podnoszenia poziomu wiedzy i umiejętności w powiązaniu z potrzebami rynku i kooperacją z przedsiębiorstwami.

Poniżej przedstawiono wybrane przykłady realizacji przedsięwzięć wpisujących się w poszczególne działania strategiczne oraz źródła ich finansowania. Wybrane przedsięwzięcia mają na celu zobrazować sposób realizacji Celu Operacyjnego 1 PRI WL. Przyporządkowanie przedsięwzięć do poszczególnych celów strategicznych i działań strategicznych odbyło się poprzez weryfikację wskaźników produktu określonych w poszczególnych projektach, które są przypisane do działań strategicznych PRI WL.

Cel operacyjny 1. Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje	
Działanie strategiczne 1. Poprawa dostępności wyposażenia technicznego niezbędnego do kształcenia zawodowego odpowiadającego potrzebom rynku	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
Projekty dotyczące kształcenia zawodowego są projektami pozakonkursowymi realizowanymi przez	

¹ Dla Europejskiej Współpracy Terytorialnej przyjęto przeliczenie 1 euro wg kursu 4,2629 PLN.

wszystkie podmioty prowadzące kształcenie zawodowe w województwie. Projekty poszczególnych powiatów składane są odrębnie. Poniżej dwa przykładowe projekty.

<p>POWIAT ŻARSKI</p>	<p>Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Żarskim. W projekcie udział bierze 2300 uczniów i 79 nauczycieli z 9 szkół/placówek kształcenia zawodowego z Powiatu Żarskiego. Uczestnicy biorą udział w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach. Dodatkowo utworzono CKZIU. Projekt ma na celu zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy w terminie od 01.07.2016 do 30.06.2022r. Realizowane działania ukierunkowane są na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, m.in dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu. Działania w zakresie wyposażenia doposażenia szkół w sprzęt i materiały dydaktyczne wynikają z przeprowadzonej diagnozy. Wartość projektu wynosi 1 999 239,99 zł a dofinansowanie z RPO-Lubuskie 2020 wynosi 1 699 353,99 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkół zawodowych kształcących w zawodach wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu z wyposażeniem pracowni i laboratoriów nie starszym niż 5 lat.
<p>POWIAT MIĘDZYRZECKI</p>	<p>Modernizacja kształcenia zawodowego w powiecie międzyrzeckim. Cel główny projektu.: <i>Zwiększenie zdolności do zatrudnienia uczniów szkół i placówek oświatowych kształcenia zawodowego z terenu powiatu międzyrzeckiego przez 581 uczniów.</i> Grupę docelową proj. stanowią uczniowie Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Międzyrzeczu, Zasadniczej Szkoły Zawodowej Specjalnej, Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Trzcielu, do której kierowane jest kompleksowe wsparcie w postaci dodatkowych zajęć specjalistycznych podnoszących i rozwijających kompetencje zawodowe zgodnie z zawodem, którego się uczą, postaw przedsiębiorczych oraz kreatywności, wystąpień publicznych, pracy w grupie. Dodatkowo grupa docelowa otrzymuje wsparcie w postaci doradztwa edukacyjno-zawodowego. Wsparciem w projekcie objęci są nauczyciele kształcenia zawodowego. Kursy kwalifikacji, szkolenia doskonalące i studia podyplomowe w zakresie tematyki związanej z nauczaniem zawodem, są ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji zawodowych. Wsparcie jest powiązane z udzielonym wsparciem dla uczniów. Wartość projektu wynosi 1 539 277,30zł a dofinansowanie z RPO-Lubuskie 2020 wynosi 634 443,88 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkół zawodowych kształcących w zawodach wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu z wyposażeniem pracowni i laboratoriów nie starszym niż 5 lat.
<p>Działanie strategiczne 2. Wsparcie rozwoju kompetencji w zakresie postaw kreatywnych i innowacyjnych uczniów</p>	
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Inicjatywa</p>
<p>WOJEWÓDZKI OŚRODEK METODYCZNY W GORZOWIE</p>	<p>Opracowanie programów i realizacja szkoleń, konferencji szkoleniowych i konsultacji z uwzględnieniem aspektów innowacyjności:</p> <p>1. Konferencje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na początku był Ch@os (online) (ponad 1400 uczestników)

<p>WIELKOPOLSKIM</p>	<p>2. Warsztaty w szkole:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Programowanie w edukacji wczesnoszkolnej (26 uczestników) - TIK na lekcjach różnych przedmiotów (21 uczestników) - Nowoczesna edukacja z tablicą interaktywną (31 uczestników) - Edukacja zdalna z Microsoft Teams (12 uczestników) <p>3. Szkolenia Rad Pedagogicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Narzędzia internetowe w pracy nauczyciela (38 uczestników) <p>4. Warsztaty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nowoczesne narzędzia cyfrowe wspomagające zarządzanie szkołą/placówką (7 uczestników) - Tablica interaktywna w dydaktyce przedmiotowej (13 uczestników) - Python – pierwszy język programowania (14 uczestników) - Nauka programowania dla najmłodszych (12 uczestników) - Zaczynaj programować gry: Scratch na dobry początek (13 uczestników) - Projektowanie stron internetowych – HTML5, CSS3, JAVA SCRIPT (8 uczestników) - Wybrane zagadnienia języka programowania C++ (13 uczestników) - Podstawy programowania w języku Python (18 uczestników) - Tworzenie testów, quizów i gier interaktywnych (13 uczestników) - Programowanie robotów w LEGO MINDSTORMS (13 uczestników) <p>Charakterystyka działania: Realizacja szkoleń na podstawie programów rozwijających umiejętności posługiwania się nowymi technologiami informacyjnymi w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosowania i wykorzystywania w pracy dydaktycznej TIK, multimedialnych urządzeń cyfrowych oraz posługiwania się wybranymi narzędziami pakietu biurowego Office oraz obsługi platformy Google oraz dedykowanych portali internetowych takich jak: Quizziz, Kahoot itp.; - efektywnego stosowania różnych programów komputerowych w pracy edukacyjnej oraz promocyjnej szkoły dostosowanych do różnych poziomów przygotowania nauczycieli; - stosowania i wykorzystywania w pracy dydaktycznej TIK oraz innowacyjnych modeli edukacji programistycznej; - stosowania i wykorzystywania w pracy dydaktycznej technologii do realizacji zajęć online. <p>Część szkoleń realizowana była z zastosowaniem metody blended-learningu.</p> <p>Efektem szkoleń było przygotowanie nauczycieli zmierzające do rozwoju społeczeństwa informacyjnego w regionie. W roku 2019 kontynuowano realizację szkoleń adresowanych do nauczycieli – aktywnych uczestników społeczeństwa informacyjnego w regionie. Z oferty skorzystało 1595 nauczycieli.</p> <p>Finansowanie: środki własne oraz wpłaty uczestników szkoleń</p>
<p>POWIAT ŻAGAŃSKI</p>	<p>Modernizacja kształcenia zawodowego w Powiecie Żagańskim – projekt kontynuowany.</p> <p>Założeniem projektu jest poprawa jakości kształcenia zawodowego w Powiecie Żagańskim poprzez podniesienie poziomu wiedzy i kompetencji 1 800 uczniów i 31 nauczycieli uczestniczących w kursach, szkoleniach i stażach/praktykach zaw. oraz zintegrowanie kształcenia zawodowego z rynkiem pracy. Realizowane działania ukierunkowane są na rozwój kompetencji, kwalifikacji i umiejętności przyszłych pracowników, między innymi dzięki wsparciu nauczania zawodowego poprzez</p>

	<p>praktyczną i nowoczesną naukę zawodu oraz podnoszenie kompetencji kadry w zakresie kształcenia zawodowego, a także poprzez współpracę z pracodawcami, instytucjami rynku pracy oraz szkołami wyższymi z regionu.</p> <p>Wartość projektu wynosi 10 675 278,28 zł a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 9 073 986,53 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkół zawodowych kształcących w zawodach wpisujących się w inteligentne specjalizacje regionu z wyposażeniem pracowni i laboratoriów nie starszym niż 5 lat. - Liczba uczniów biorących udział w działaniach ukierunkowanych na rozwijanie postaw innowacyjnych i kreatywnych. - Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami
Działanie strategiczne 3. Wsparcie współpracy przedsiębiorców i szkół (kształcenie dualne)	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
WOJEWÓDZTWO LUBUSKIE	<p>Projekt Lubuskie Talenty – Program Stypendialny jest realizowany w okresie 01.09.2019 r. – 31.08.2020 r. Głównym celem projektu jest podwyższenie potencjału edukacyjnego 260 uczniów lubuskich szkół podstawowych i liceów ogólnokształcących szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych lub języków obcych poprzez wsparcie stypendialne udzielane w roku szkolnym 2019/2020. W wyniku podjętych działań do 31.08.2020 r. 260 uczniów zrealizuje (Indywidualny Plan Rozwoju Edukacyjnego) IPRE. Uczniowie w czasie pobierania stypendium podlegają opiece dydaktycznej pełnionej przez nauczyciela, pedagoga lub doradcę zawodowego zatrudnionego w szkole, do której uczęszczają. W trakcie projektu uczniowi przyznawane będą stypendia w wys. 6 000 zł dla szkół podstawowych oraz 8 000 zł dla liceum ogólnokształcącego na okres roku szkolnego tj. 10 miesięcy.</p> <p>Wartość projektu wynosi 163 117,65 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 138 650,00 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami
JESTEM CYBERGENIUSZEM – CYFROWE SZKOŁY POWIATU NOWOSOLSKIEGO	<p>Projekt był realizowany na terenie 5 szkół podstawowych prowadzących kształcenie ogólne w powiecie nowosolskim woj. lubuskiego: SP nr 2 i nr 5 w Nowej Soli, SP w Bytomiu Odrzańskim, SP nr 1 i nr 2 w Kożuchowie. Celem głównym projektu realizowanego do 30.06.2019 było nabycie/podniesienie kompetencji informatycznych i cyfrowych 350 uczniów i 40 nauczycieli poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) wyposażenie 5 szkół w pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programowania nauczania, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo – usługowej, b) podnoszenie kompetencji cyfrowych 40 nauczycieli wszystkich przedmiotów, w tym w zakresie korzystania z narzędzi TIK zakupionych do szkół oraz włączania narzędzi TIK do nauczania przedmiotów poprzez praktyczne szkolenia, c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych 350 uczniów, w tym z uwzględnieniem bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni i wynikających z tego tytułu zagrożeń. <p>Zaplanowane wsparcie przyczyniło się do poprawy jakości kształcenia na poziomie ogólnym oraz wyrównywania dysproporcji w jakości kształcenia.</p>

	<p>Wartość projektu wynosi 22 178,75 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 18 851,94 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba szkół, które realizują programy współpracy z przedsiębiorstwami
<p>Działanie strategiczne 4. Wsparcie kształcenia ustawicznego odpowiadającego potrzebom rynku</p>	
<p>FUNDACJA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO</p>	<p>Lubuska Akademia Kompetencji Kluczowych. Grupę docelową projektu stanowi 300 osób dorosłych wyłącznie w wieku 25-64 lata, które zgłaszają z własnej inicjatywy chęć kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych; osoby w wieku powyżej 50 roku życia 90 uczestników; osoby o niskich kwalifikacjach 180 uczestników. W sumie 270 osób. Obszarem realizacji projektu jest województwo lubuskie. Projekt skierowano głównie do osób zamieszkujących tereny wiejskie. Celem głównym projektu jest wzrost kompetencji kluczowych w zakresie ICT i języków obcych wśród 300 osób w wieku 25-64 lat zamieszkałych w województwie lubuskim, zgłaszające z własnej inicjatywy chęć kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych w zakresie języków obcych i ICT. Rezultatem będzie nabycie przez min.80% grupy docelowej kompetencji z zakresu języków obcych.</p> <p>Wartość projektu wynosi 83 643,96 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 71 097,36 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - Liczba osób objętych szkoleniami / doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych - Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie - Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie
<p>Działanie strategiczne 5. Promowanie udziału przedsiębiorstw w programach stażowych</p>	
<p>ZACHODNIA IZBA PRZEMYSŁOWO-HANDLOWA W GORZOWIE WLKP.</p>	<p>Lubuskie Bony Szkoleniowe szansą dla przedsiębiorców i pracowników subregionu gorzowskiego. Celem głównym Projektu jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji 350 przedsiębiorców lubuskich z sektora MŚP oraz 1500 pracowników w subregionie gorzowskim w powiatach: strzelecko-drezdeneckim, gorzowskim, słubickim, sulęcińskim, międzyrzeckim oraz w mieście Gorzów Wielkopolski w okresie od stycznia 2017 do grudnia 2019. Zaplanowano, iż w ramach projektu wsparciem zostaną objęci: pracownicy powyżej 50 roku życia (co najmniej 25% osób), prac. o niskich kwalifikacjach, przedsiębiorstwa wysokiego wzrostu oraz którzy otrzymali wsparcie w postaci analizy potrzeb rozwojowych lub planów rozwoju w ramach działań 2.2 PO WER. Projekt przyczyni się do dostosowania przedsiębiorstw i ich pracowników z subregionu gorzowskiego, do zmian zachodzących w gospodarce. Wsparcie w projekcie udzielane będzie w ramach PSF (Podmiotowy System Finansowania) w zakresie usług szkoleniowych, doradczych i jednorazowych (egzaminów) w formie bonów szkoleniowych. Dofinansowane usługi rozwojowe były wybierane samodzielnie przez przedsiębiorców i ich pracowników z katalogu Bazy</p>

	<p>Usług Rozwojowych (BUR) lub zamawiane poprzez BUR.</p> <p>Wartość projektu wynosi 1 589 859,88zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 1 351 380,90 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł.</p>
--	--

3.4.2. Cel operacyjny 2: Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach.

Realizacja Celu operacyjnego **Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach** ma przyczynić się do podniesienia kompetencji w ramach implementacji innowacji i współpracy pomiędzy branżami.

Przykładami wdrożeń wyżej wymienionych działań strategicznych są następujące inicjatywy (metoda doboru poniższych przedsięwzięć była identyczna jak dla celu operacyjnego 1):

Cel operacyjny 2. Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach	
Działanie strategiczne 1. Tworzenie zachęt do zachowań innowacyjnych poprzez współfinansowanie prac B+R odpowiadającego potrzebom rynku	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
MARTPOL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	<p>Przedmiotem projektu pn. „Dywersyfikacja oferty Martpol Sp. z o.o. S.K. poprzez wdrożenie w zakładzie w Żaganiu innowacji produktowych i procesowych stanowiących wyniki własnych prac B+R” jest inwestycja Wnioskodawcy w zaawansowaną technologicznie, zintegrowaną linię produkcyjną wykorzystującą innowację procesową w skali świata (pierwsze wdrożenie) w celu zaoferowania innowacyjnych w skali świata, przełomowych, produktów (włóknin igłowanych mechanicznie) dla meblarstwa i producentów materiałów budowlanych. Możliwe jest też wejście na rynek przemysłu motoryzacyjnego i odzieżowego. Innowacja procesowa, będąca wynalazkiem powstałym w toku prowadzonych prac badawczych Wnioskodawcy i zgłoszona do ochrony patentowej prowadzi do redukcji zużycia surowców, redukcji odpadów i wydłużenia cyklu życia produktu poprzez wzrost jakości włóknin. Innowacje produktowe dotyczą znacząco ulepszonych oraz nowych materiałów przeznaczonych dla przemysłu meblarskiego i budowlanego. Projekt zakłada utworzenie nowych miejsc pracy, co skutkować będzie wzrostem zatrudnienia o 3,25 etatu. W projekcie wykorzystane zostaną również technologie informacyjno-komunikacyjne (TIK) w postaci zaawansowanych czujników ultradźwiękowych i dedykowanego, przygotowanego na indywidualne zamówienie Wnioskodawcy, oprogramowania korygującego pracę maszyn i urządzeń. Zakres projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - realizację prac adaptacyjnych - zatrudnienie nowych pracowników - nabycie maszyn, urządzeń i oprogramowania - montaż i uruchomienie linii produkcyjnej. <p>Realizacja zakresu rzeczowego projektu odbywać się będzie w okresie od 01.07.2019 do 30.11.2021. Prace budowlane wykona wyłoniony Wykonawca. Montaż i uruchomienie linii oraz szkolenie pracowników przeprowadzą dostawcy maszyn. Pozostałe prace wykona Wnioskodawca. Najważniejsze etapy projektu to: 1 Przygotowanie zakładu: 1.a Prace adaptacyjne. 1.b Zatrudnienie</p>

	<p>pracowników. 2 Przygotowanie linii: 2.a Nabycie maszyn. 2.b Zamówienie oprogramowania. 2.c Montaż, integracja i uruchomienie. Równolegle odbywać się będą, już rozpoczęte, poszukiwania nowych odbiorców oraz promocja innowacyjnych produktów.</p> <p>Wartość projektu wynosi 12 300 000 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 4 190 000 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) - Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną - Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy - Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - Liczba wdrożonych wyników prac B+R - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych
<p>EKOENERGETYKA - POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA</p>	<p>Projekt pn. CENTRUM BADAWCZO-ROZWOJOWEGO TECHNOLOGII WODOROWYCH W TRANSPORCIE jest ukierunkowany na utworzenie centrum badawczo-rozwojowego (nowego zakładu) poprzez inwestycję początkową w rzeczowe aktywa trwałe lub wartości niematerialne i prawne oraz rejestrację działalności na terenie woj. lubuskiego (Zielona Góra), a następnie przez okres min. 3 lat prowadzenie działalności, której głównym zadaniem będzie prowadzenie przez wykwalifikowaną kadrę badań naukowych i prac rozwojowych na rzecz technologii wodorowych (lub istotne udoskonalenie istniejących) w transporcie na skalę przemysłową, promocja rozwiązań, prowadzenie działalności eksperckiej i szkoleniowej w wydzielonych i przystosowanych do tego typu działalności pomieszczeniach oraz z wykorzystaniem infrastruktury badawczo-rozwojowej.</p> <p>Wartość projektu wynosi 12 299 950,80 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 3 116 911,11 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - kobiety - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - mężczyźni - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu - Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na uruchomienie lub wyposażenie działów B+R - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - kobiety - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
GMG SP Z O.O.	<p>Badania nad optymalizacją procesu efektywnego przetwarzania odpadów wielocząsteczkowych. Projekt badawczy dotyczy przeprowadzenia badań przemysłowych i prac rozwojowych w celu wdrożenia nowych rozwiązań produktowych do własnej działalności gospodarczej. Przeważającą innowacją będzie – innowacyjność produktowa, którą stanowi- innowacyjna instalacja do termicznego rozkładu odpadów wielocząsteczkowych. Prace badawcze będą prowadzone z wykorzystaniem rozwiązań objętych patentem P.218771 „sposób i instalacja do recyklingu opon”, który nie miał jeszcze swego zastosowania w gospodarce, a posiada znaczące rozwiązania w zakresie konstrukcyjnym. Wnioskodawca w ramach projektu utworzy komórkę B+R, w której zatrudnienie znajdą pracownicy naukowcy pracujący dla przemysłu i konstruktorzy. Przedmiotem projektu badawczego jest zaprojektowanie i wykonanie instalacji do celów badawczych, przeprowadzenie badań optymalizacyjnych dla obrotowych reaktorów poziomych, optymalizacja konstrukcji pod kątem płynności i ciągłości procesu technologicznego, bez żadnego źródła zasilania, badania procesu termolizy w układzie szczelnym w temp. do 380 C od 0,5 do max 3 bar. Dla prototypu instalacji składającej się z 9 obrotowych wymiennych reaktorów z opatentowaną kolumną rektyfikacyjną będą przeprowadzane badania sprawnościowe oraz badania frakcji poprocesowych, tj. frakcja stała i frakcja ciekła, przy zastosowaniu różnych konfiguracji wsadu. Głównym wsadem poddanym termicznemu rozkładowi będą różnego rodzaju odpady gumowe i opony. Celem realizacji projektu jest uzyskanie innowacyjnych rozwiązań w zakresie sposobu przeprowadzenia procesu termolizy i konstrukcji instalacji, które zostaną opatentowane i będą nowością w skali co najmniej krajowej i europejskiej.</p> <p>Wartość projektu wynosi 5 751 972,12 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 3 420 628,96 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną.
Działanie strategiczne nr 2. Wsparcie doradcze i szkoleniowe dla osób innowacyjnych	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
GORZOWSKI OŚRODEK TECHNOLOGICZNY PARK NAUKOWO-	Projekt "Stworzenie w Gorzowie Wielkopolskim inkubatora przedsiębiorczości - Think Tank - stanowiącego platformę wsparcia zawierającą zestaw proinnowacyjnych, profesjonalnych usług dla lubuskich przedsiębiorstw" został

**PRZEMYSŁOWY
SP. Z O.O.**

przewidziany do realizacji realizowany przez Gorzowski Ośrodek Technologiczny Park Naukowo-Przemysłowy Sp. z o.o. w okresie od 1.11.2019 r. do 30.06.2023 r. Celem strategicznym planowanego przedsięwzięcia jest stworzenie prorozwojowych warunków dla inkubacji przedsiębiorstw z sektora MŚP, co przyczyni się do poprawy warunków dla rozwoju MŚP w woj. lubuskim. Projekt jest realizowany w ramach I typu tj. Wpieranie inkubowania przedsiębiorczości. Kluczowym elementem projektu jest uzupełnienie dotychczasowej oferty Gorzowskiego Ośrodka Technologicznego PNP Sp. z o.o. poprzez powołanie inkubatora - Think Tank, w ramach którego będą świadczone prorozwojowe usługi w stronę przedsiębiorstw z sektora MŚP. Dodatkowym elementem projektu będzie przygotowanie powstałej infrastruktury do świadczenia tzw. usług podstawowych na rzecz MŚP, w tym finansowanie dostępu do zaplecza technicznego. W ramach zakresu rzeczowego projektu zostaną zrealizowane prace budowlano-montażowe mające na celu adaptację istniejącego budynku oraz jego dostosowanie do potrzeb funkcjonalnych Wnioskodawcy oraz celów przyszłego użytkownika obiektu. Następnie budynek inkubatora zostanie wyposażony w niezbędne środki trwałe. Jednocześnie pracownicy GOT PNP Sp. z o.o. przejdą szereg szkoleń i studiów podyplomowych mających na celu podniesienie ich kompetencji oraz umożliwienie świadczenia ulepszonych i nowych usług prorozwojowych. Dalszą profesjonalizację oferty inkubatora umożliwi zakup usług doradczych zaplanowanych do przeprowadzenia w ramach projektu. W wyniku tych działań, od 2022 r., jeszcze w trakcie realizacji projektu, GOT PNP Sp. z o.o. rozpocznie świadczenie nowych i ulepszonych usług prorozwojowych w przebudowanym budynku inkubatora, dostosowanym do potrzeb klientów, czyli małych i średnich przedsiębiorstw. Umowę podpisano w 2020 r.

Wartość projektu wynosi 13 383 278,12 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 8 956 908,37 zł.

Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.

Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:

- Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)
- Liczba innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie lub rozwój działalności w podziale na inteligentne specjalizacje regionu
- Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług
- Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy - kobiety
- Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy - mężczyźni
- Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy
- Liczba nowych przedsiębiorstw powstałych przy wsparciu instytucji otoczenia biznesu
- Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
- Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu
- Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe
- Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu
- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - kobiety
- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni

	- Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
ZAKŁAD WIELOBRANŻOWY "GALWANIZERNIA" SP. Z O.O.	<p>Badanie i rozwój technologii powłok galwanicznych. Projekt dotyczy przeprowadzenia prac badawczo – wdrożeniowych przez Zakład Wielobranżowy "Galwanizernia" sp. z o. o., obejmujących badania przemysłowe i eksperymentalne prace rozwojowe w oparciu o posiadane koncepcje technologiczne i know-how. Plan prac B+R został podzielony na 6 etapów obejmujących: opracowanie technologii nanoszenia powłok niklowych i niklowo-chromowych w skali laboratoryjnej i półprzemysłowej; wdrożenie technologii w skali przemysłowej, zlecenie zewnętrznej jednostce badawczej badania powłok i opracowania wytycznych przy definiowaniu procedur badania powłok, badanie przebiegu procesu technologicznego oraz zarządzanie projektem i rozpowszechnianie wyników badań". Zebrane wyniki posłużą do przygotowania zgłoszenia patentowego dotyczącego zmiany procesu produkcyjnego nakładania powłok galwanicznych. Oczekiwanym efektem realizacji projektu jest wdrożenie uzyskanych wyników badań w procesie wytwarzania i nakładania powłok galwanicznych, w tym udoskonalenie ciągu technologicznego w celu optymalizacji procesu produkcji. Zostaną wprowadzone innowacje: dwie procesowe: wprowadzenie udoskalonej technologii nakładania powłoki z niklu mikro-spękanego i pół-błyszczącego oraz jedna produktowa: nowa generacja tłumików i części układu wydechowego. Innowacje będą miały charakter międzybranżowy. Będą łączyły wszystkie obszary Regionalnych Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubuskiego. Wzrośnie potencjał badawczy Wnioskodawcy poprzez powiększenie personelu badawczego o jedną osobę (zatrudnienie jednej osoby w wymiarze 1/1 etatu na stanowisko badawcze) w Laboratorium Badań Powłok Galwanicznych. W okresie trwałości rezultatów projektu, tj. w ciągu 3 lat od płatności końcowej wyniki badań będą szeroko rozpowszechniane podczas dwóch konferencji (naukowych lub technicznych), zostaną opublikowane w co najmniej 2 czasopismach naukowych lub technicznych dotyczących branży inżynierii materiałowej.</p> <p>Wartość projektu wynosi 793 131,20 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 525 684,90 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie - Liczba innowacyjnych przedsiębiorstw typu start-up, które otrzymały wsparcie na rozpoczęcie lub rozwój działalności w podziale na inteligentne specjalizacje regionu - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie informacyjne, doradcze lub finansowe na zabezpieczenie wytwarzanej własności intelektualnej - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na uruchomienie lub wyposażenie działów B+R
Działanie strategiczne 3. Rozwój narzędzi ukierunkowanych na pozyskiwanie doświadczeń (misje, wizyty studyjne, dobre praktyki)	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
DEPARTAMENT PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I STRATEGII MARKI - URZĄD	Realizacja projektu pn. Promocja gospodarcza województwa lubuskiego poprzez organizację i udział w krajowych i zagranicznych wydarzeniach gospodarczych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020, Działanie 1.4. Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP,

**MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA
LUBUSKIEGO**

Poddziałanie 1.4.1. Promocja regionu i umiędzynarodowienie sektora MŚP – projekty realizowane poza formułą ZIT.

W ramach wsparcia w 2019 roku zorganizowano 3 misje gospodarcze: na targi Hannover Messe (Niemcy), do Madrytu i Toledo (Hiszpania) oraz do Kantonu (Chiny).

W trzech misjach udział wzięli przedstawiciele 32 firm z branż: metalowej, automatyki przemysłowej, elektrotechnicznej, elektromobilności, budowy maszyn, meblowej, sektora IT i e-commerce oraz spożywczej i turystycznej. Misje zagraniczne w efekcie pozwoliły firmom pozyskać nowe kontakty oraz podpisać nowe kontrakty.

Dzięki udziałowi w misji do Niemiec, firmy:

- nawiązały kontakty z firmami w celu dokonania zakupów i sprzedaży oraz w ewentualnym uczestnictwie w postępowaniach przetargowych w innych państwach europejskich,
- jedna spółka zakupiła rozwiązania dotyczące usprawnienia i unowocześnienia pracy we własnej fabryce, co wpłynie na zwiększenie wydajności pracy i obniżenie kosztów produkcji bez potrzeby zatrudniania nowych pracowników; jedna spółka podpisała kontrakt na zakup części metalowych, a kolejna pozyskała nowych dostawców komponentów do swojego produktu,
- zdobyły wiedzę niezbędną w celu rozpoczęcia działalności eksportowej na rynkach unijnych przy realizacji projektów informatycznych, ponadto w zakresie Internetu rzeczy (IoT), technologii komunikacyjnej 5G oraz automatyzacji procesów produkcyjnych.

Dzięki udziałowi w misji do Hiszpanii, firmy:

- poznały trendy rynkowe w zakresie turystyki, a zwłaszcza z obszaru delikatesowych produktów spożywczych oraz sposobów ich ekspozycji.

Dzięki udziałowi w misji do Chin, firmy:

- jedna pozyskała zlecenie projektowe w branży budowlanej, a dwie kolejne uzyskały wyłączność na sprzedaż na rynku polskim: jedna elektroniki użytkowej na potrzeby „inteligentnego domu”, a druga sprzedaży pojazdów elektrycznych. Inne firmy dzięki uczestnictwu w misji podtrzymały swoje wcześniejsze kontrakty z chińskimi kontrahentami.

Finansowanie w ramach środków własnych i środków unijnych, ponadto z budżetów JST oraz udział własny podmiotów gospodarczych.

Wartość wydatkowanych środków w 2019 roku wyniosła: w ramach projektu pt.: „Promocja gospodarcza województwa lubuskiego poprzez organizację i udział w zagranicznych targach i misjach gospodarczych” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego – Lubuskie 2020: **1 174 883,69 PLN**.

W strukturze departamentu odpowiedzialnego za realizację projektu (Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki) funkcjonują: Centrum Obsługi Inwestora (COI) i Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE), które oferują usługi informacyjne dla przedsiębiorców-eksporterów i inwestorów. Usługi informacyjne dla przedsiębiorców – eksporterów i inwestorów oferowane przez Centrum Obsługi Inwestora (COI) i Centrum Obsługi Inwestorów i Eksporterów (COIE).

W 2019 roku COI i COIE zorganizowały 6 spotkań informacyjnych dla eksporterów, w których uczestniczyło blisko 70 przedsiębiorców oraz udzielono ok. 100 usług informacyjnych dotyczących możliwości eksportowych na rynkach zagranicznych, ponadto obsłużono blisko 50 projektów inwestycyjnych.

Za organizację cyklu spotkań informacyjnych dla przedsiębiorców z zakresu eksportu i inwestycji poza granicami RP: **56 460,00 PLN**.

	<p>Razem w 2019 roku na wsparcie przedsiębiorczości wydano: 1 231 343,69 PLN. Inicjatywy wpisują się w Inteligentne Specjalizacje województwa lubuskiego Zielona Gospodarka, Zdrowie i Jakość Życia, Innowacyjny Przemysł. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorców, którzy wzięli udział w targach, misjach i wizytach studyjnych
<p>Działanie strategiczne 4. Wsparcie wykorzystywania przez przedsiębiorstwa instrumentów ochrony własności intelektualnej</p>	
<p>INTERNATIONAL CHEMICAL COMPANYY SPÓŁKA AKCYJNA</p>	<p>Projekt Opracowanie technologii wytwarzania i aplikacji nowatorskich biopreparatów promujących wzrost roślin polega na przeprowadzeniu prac B+R przez Wnioskodawcę, partnera oraz podwykonawcę prac badawczych w celu wytworzenia innowacyjnych, organicznych produktów wspomagających produkcję roślinną, tj. biopreparatów na bazie substratów organicznych z zainokulowanymi mikroorganizmami. Opracowane biopreparaty, poprzez poprawę właściwości mikrobiologicznych i fizykochemicznych gleby, przyczynią się do zwiększenia plonowania wybranych roślin warzywnych. Dzięki realizacji projektu, opracowana zostanie zatem nowa technologia wytwarzania i aplikacji przedmiotowych biopreparatów. Ponadto wykazany zostanie wpływ opracowanych biopreparatów na plon i cechy morfologiczne roślin uprawnych oraz na stan sanitarny gleby, określany na podstawie obecności patogennych grzybów z rodzaju Fusarium i Alternaria. Zaplanowane etapy prac B+R obejmują opracowanie doświadczalnej formy biopreparatu o określonym składzie chemicznym wraz z dodatkiem wyselekcjonowanych gatunków mikroorganizmów (badania przemysłowe), analizę efektywności działania biopreparatu nawozowego wzbogaconego w mikroorganizmy w warunkach kontrolowanych – doświadczenia wegetacyjne (badania przemysłowe) oraz określenie ostatecznej formy biopreparatów wraz z analizą środowiskowych aspektów zastosowania opracowanych rozwiązań i technologii (prace rozwojowe). Zakres zadań projektowych obejmie również promocję projektu oraz (w końcowej jego fazie) dokonanie zgłoszeń patentowych.</p> <p>Wartość projektu wynosi 7 660 846,47 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 5 103 518,73 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł oraz Zdrowie i jakość życia. Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) - Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - kobiety - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - mężczyźni - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - Liczba osób prowadzących działalność B+R w ramach projektu - kobiety - Liczba osób prowadzących działalność B+R w ramach projektu - mężczyźni - Liczba osób prowadzących działalność B+R w ramach projektu - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie informacyjne, doradcze lub finansowe na zabezpieczenie wytwarzanej własności intelektualnej - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi - Liczba realizowanych projektów B+R - Wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach (innych niż przedsiębiorstwa) - kobiety - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
<p>PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCJI KATALIZATORÓW LINDO CATSYSTEM SP. Z O.O.</p>	<p>Opracowanie innowacyjnego układu oczyszczania spalin z cząstek stałych (filtra) do silników z bezpośrednim wtryskiem benzyny w zakładzie Lindo Catsystem w Gorzowie Wielkopolskim.</p> <p>Projekt dotyczy opracowania innowacyjnego układu oczyszczania spalin z cząstek stałych (filtra) do silników z bezpośrednim wtryskiem benzyny. Innowacyjność opracowanego filtra będzie polegała na wykorzystaniu nowo opracowanego nośnika i warstwy katalitycznej, bazującej na nanometrycznych materiałach katalitycznych oraz na odpowiednio opracowanej konstrukcji, zapewniającej efektywniejsze utlenianie cząstek stałych. Efektem będzie układ charakteryzujący się dużą skutecznością oczyszczania spalin z cząstek stałych (szczególnie w aspekcie ich liczby - PN) dla silników o zapłonie iskrowym z wtryskiem bezpośrednim, wymaganym do spełnienia przyszłych norm emisji spalin EURO. W związku z tym przewiduje się wykonanie badań mających na celu identyfikację emisji związków gazowych oraz cząstek stałych w zakresie masy i liczby w warunkach rzeczywistej eksploatacji drogowej oraz w testach laboratoryjnych za pomocą unikatowej aparatury typu PEMS. Badaniom będą poddane nowoczesne silniki benzynowe, których praca wiąże się ze znaczną emisją cząstek stałych, niebezpiecznych dla zdrowia ludzi. Badania przemysłowe będą obejmowały warunki stacjonarne jak i rzeczywiste warunki eksploatacji pojazdów. Na podstawie tych badań dobrana zostanie metodologia doboru filtrów, w tym materiał, z którego zostanie wykonana jego wewnętrzna konstrukcja, a przede wszystkim warstwa katalityczna odpowiadająca za proces dopalania cząstek stałych. Połączenie działania warstwy katalitycznej, bazującej na nanomateriałach oraz turbulencji zapewniającej przenikanie spalin w głąb warstw katalitycznych i materiału porowatego przyczyni się do zwiększenia sprawności działania układu. Zgodnie z założeniami projektu planowane jest dokonanie dwóch zgłoszeń patentowych.</p> <p>Wartość projektu wynosi 5 231 474,19 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 3 587 652,73 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorców, którzy wzięli udział w targach, misjach i wizytach studyjnych. - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie informacyjne, doradcze lub finansowe na zabezpieczenie wytwarzanej własności intelektualnej. - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji region.
Działanie strategiczne 5. Kontynuacja procesu przedsiębiorczego odkrywania	
<p>DEPARTAMENT PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I STRATEGII MARKI -</p>	<p>W 2019 roku przeprowadzono ankietę wśród przedsiębiorców, która koncentrowała się na istocie podejmowania działań B+R, pozwalających na wprowadzenie przez firmy na rynek nowych rozwiązań i / lub nowych produktów.</p>

<p>URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO</p>	<p>Z ponad 150 wysłanych ankiet odpowiedziało 36 respondentów (firmy branż: IT, ochrony środowiskowa, budowy maszyn i urządzeń, elektrotechniki, elektromobilności, energetyki, usług budowlanych, metalowo-maszynowej, rolno-spożywczej, produkcji mebli, papieru, sprzętu medycznego oraz tworzyw sztucznych. Spośród 36 podmiotów przeciętnie od 16 do 23 podało w odpowiedziach, że podejmują samodzielnie działania B+R, prowadzą je we współpracy z ośrodkami zewnętrznymi (łącznie 9 uczelni z kraju), kupiły lub zleciły badania, planują podniesienie swojej innowacyjności, wdrożyły wyniki prac B+R (jedna prowadzi nawet kilka projektów B+R), ponadto 13 jest eksporterami, większość jest także zainteresowana aplikowaniem o dofinansowanie na projekty związane z B+R ze środków unijnych. Od 13 do 26 pozostałych ankietowanych podmiotów nie prowadzi ww. działań.</p> <p>Przedsiębiorcy wskazali również najsilniejsze potencjały województwa lubuskiego. Za najważniejszy obszar z 15 wskazaniami uznano: zrównoważoną energetykę (m.in. wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii, inteligentne i energooszczędne budownictwo), następnie przemysł metalowo – maszynowy (9 wskazań). Trzeci w kolejności (7 wskazań) znalazł się obszar surowce naturalne i gospodarka odpadami.</p> <p>Pozostałe to biogospodarka rolno-spożywcza, leśno-drzewna i środowiskowa, w dalszej kolejności: obszar technologii informacyjno-komunikacyjnych, elektronika, automatyka i robotyka, zdrowe społeczeństwo, technologie kosmiczne i satelitarne oraz przemysł chemiczny.</p>
<p>Działanie strategiczne 6. Wzmocnienie współpracy międzybranżowej</p>	
<p>BD POLSKA SP. Z O.O.</p>	<p>StreetLAIT– System zdalnej kontroli infrastruktury oświetleniowej z wykorzystaniem analizy obrazu i analityki predykcyjnej. Przedmiotem projektu jest opracowanie technologii inteligentnej analizy obrazów pozwalającej na detekcję awarii i monitorowanie pracy oświetlenia ulicznego w miastach. Efektem projektu będzie zintegrowany system monitorowania oświetlenia wykorzystujący zestaw kamer oraz zaawansowanego oprogramowania wyposażonego w samouczące się algorytmy (w tym, uczenia maszynowego i głębokiego uczenia) umożliwiające bieżące monitorowanie stanu oświetlenia ulicznego. Prace badawcze zostały podzielone na 4 Etapy / Zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zadanie 1 (Badania przemysłowe): Wykonanie środowiska testowego - Zadanie 2 (Badania przemysłowe): Analiza danych, budowa modeli i algorytmów rozpoznawania obrazu - Zadanie 3 (Badania przemysłowe): Opracowanie prototypu systemu i jego weryfikacja w środowisku testowym - Zadanie 4 (Prace rozwojowe): Demonstracja narzędzia na danych produkcyjnych w warunkach rzeczywistych. <p>W wyniku realizacji projektu zostanie nawiązana współpraca Wnioskodawcy z jednostką naukową. Prace B+R zostaną częściowo zlecone Wydziałowi Technicznemu Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim. Rezultatem projektu będzie prototyp rozwiązania przetestowany na danych produkcyjnych w warunkach rzeczywistych, który następnie zostanie wdrożony do działalności gospodarczej Wnioskodawcy poprzez poszerzenie oferty produktowej o nową usługę detekcję awarii i monitorowanie pracy oświetlenia ulicznego w miastach. Skala innowacyjności rezultatu projektu została określona na poziomie ponadregionalnym.</p> <p>Wartość projektu wynosi 1 951 035,76 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 1 448 452,92 zł.</p>

	<p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) - Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie - Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy - kobiety - Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy - mężczyźni - Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu - Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi - Liczba realizowanych projektów B+R.
<p>ZAKŁAD WIELOBRANŻOWY "GALWANIZERIA" SP. Z O.O.</p>	<p><i>Lubuskie ekoinnowacyjne powłoki galwaniczne odpowiedzią na potrzebę międzynarodowego rynku motoryzacji.</i></p> <p>W odpowiedzi na rodzące się zapotrzebowanie odbiorców, Zakład Wielobranżowy "Galwanizernia" Sp. z o.o. w Żaganiu, wprowadza na międzynarodowy, motoryzacyjny rynek dwie ekoinnowacyjne powłoki galwaniczne. Będzie to możliwe dzięki zastosowaniu innowacyjnych procesów wdrożonych (po raz pierwszy w naszym regionie) oraz zakupie w pełni zautomatyzowanej linii technologicznej z wbudowanymi technologiami TIK. Dzięki realizacji projektu firma osiągnie dywersyfikację działalności, zwiększy moce produkcyjne, zwiększy sprzedaż, obniży ryzyko prowadzenia działalności. Wprowadzając innowacje na poziomie międzynarodowym "odskoczy" od konkurencji. Efektem wdrożenia nowych procesów nakładania powłok galwanicznych będzie eliminacja szkodliwych dla środowiska i zdrowia człowieka związków i nadanie powłokom nowych cechy, tak oczekiwanych przez producentów samochodów - większa odporność korozyjna, powtarzalna równomierność warstwy powłoki nawet na małych detalach, większa twardość i doskonała przyczepność nakładanych w następnym procesach uszczelnień, lakierów i farb. Oferta będzie skierowana do światowych koncernów branży motoryzacyjnej produkujących elementy do globalnych marek motoryzacyjnych.</p> <p>Wartość projektu wynosi 3 941 038,66 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 1 439 500,00 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba innowacji o charakterze międzybranżowym, łączącym obszary specjalizacji, które otrzymały wsparcie - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną

3.4.3. Cel operacyjny 3: Zwiększenie inwestycji w innowacje.

Kolejny, Cel operacyjny **Zwiększenie inwestycji w innowacje** dotyczy wsparcia udziału przedsiębiorstw w działalność innowacyjną oraz rozwoju ich działów B+R, a ponadto wskazuje na

potrzebę partnerstwa oraz prowadzenia badań wykonywanych w oparciu o popyt środowiska gospodarczego. Realizacja celu ma za zadanie zwiększać możliwości finansowe przedsiębiorstw w obszarze nakładów na działalność B+R i innowacje oraz wspierać ich inwestycje niezbędne dla takiej działalności.

Dla realizacji wspomnianego powyżej celu odnotowano następujące przykłady aktywności (metoda doboru projektów jest identyczna jak w przypadku Celu operacyjnego 1):

Cel operacyjny 3. Zwiększenie inwestycji w innowacje	
Działanie strategiczne 1. Premiowanie działań realizowanych w partnerstwie	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
AGRAPAK SP. Z O.O.	<p>Opracowanie na terenie miejscowości Łagodzin innowacyjnej technologii wytwarzania „Siary idealnej” dla cieląt i „Siary suplement diety” dla ludzi. Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych w celu opracowania i wdrożenia preparatów z siary bydłowej, które znajdą zastosowanie, jako preparat paszowy dla cieląt i jako surowiec do produkcji suplementów diety, przy wykorzystaniu innowacyjnej, w skali świata, technologii przetwarzania surowca z I, II i III doju. Najważniejsze etapy prac B+R w projekcie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Opracowanie procesu przetwarzania siary w celu wytworzenia produktu weterynaryjnego i suplementów diety (Badania Przemysłowe) 2. Opracowanie metody produkcji suplementu diety i dopracowanie metody filtracji membranowej (Badania Przemysłowe) 3. Prace nad metodologią przetwarzania siary i potwierdzeniem kluczowych cech funkcjonalnych preparatu (Badania Przemysłowe) 4. Opracowanie koncepcji technicznej prototypów (Prace Rozwojowe) 5. Budowa prototypów urządzeń i wykonanie testów technologii (Prace Rozwojowe). <p>Lider projektu wdroży do własnej produkcji innowacyjne produkty - „Siara Idealna” oraz „Siara Suplement”- będące wynikiem prac badawczo-rozwojowych, jak i technologię ich wytwarzania. Powodzenie projektu gwarantuje zaangażowanie partnerów - Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu i INTERMASZ-Filtracja membranowa, a także kluczowych podwykonawców, którzy w swoich zasobach posiadają niezbędny sprzęt i wykwalifikowaną kadrę, doświadczoną w analogicznych badaniach - Instytut Chemii i Techniki Jądrowej w Warszawie.</p> <p>Wartość projektu wynosi 7 538 334,67 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 4 759 577,97 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Zdrowie i jakość życia.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu - Liczba projektów innowacyjnych, które otrzymały wsparcie, realizowanych w konsorcjach naukowo-przemysłowych
Działanie strategiczne 2. Wsparcie inwestycji przedsiębiorstw w działalność innowacyjną	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
LAMEL TECHNOLOGY SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	<p>Projekt „MyScreen CUT & GO” pozwoli na opracowanie innowacyjnej usługi zabezpieczania przed uszkodzeniem urządzeń ICT posiadających ekran bez względu na rozmiar i kształt. Poprzez współpracę uczelni wyższej oraz przedsiębiorcy działającego od wielu lat w branży ochrony ekranów urządzeń ICT, zostaną zbadane możliwości skutecznego zabezpieczania urządzeń dostarczonych przez klienta przy pomocy materiałów ochronnych w postaci folii</p>

	<p>i szkieł hybrydowych, które zostaną wycięte i dopasowane do urządzenia bezpośrednio w punkcie usługowym. Zmieni się filozofia działania Wnioskodawcy z firmy produkującej i dystrybuującej zabezpieczenia w firmę świadczącą usługi kompleksowego zabezpieczenia mechanicznego urządzeń ICT. Przedmiotem projektu są badania nad opracowaniem usługi składającej się z technologii: wycinania, dopasowania oraz aplikowania zabezpieczeń, w zależności od typu urządzenia oraz wybranego przez klienta materiału zabezpieczającego. Zakres projektu przewiduje realizację 4 etapów: I etap - zbadanie możliwych technologii wycinania zabezpieczeń oraz technologii ich aplikowania bezpośrednio w punkcie usługowym. Zostaną również przeprowadzone wstępne próby wycinania oraz aplikowania zabezpieczeń w skali laboratoryjnej. II etap - przygotowanie pierwszych prototypów do wycinania oraz aplikowania zabezpieczeń w punkcie usługowym. Zostaną również wykonane badania w środowisku zbliżonym do rzeczywistego, które potwierdzą czy istnieje możliwość realizacji rozproszonej usługi dopasowywania i aplikowania zabezpieczeń w punktach usługowych. III etap - Budowa modelu funkcjonowania usługi a także modyfikacja założeń zgodnie z wynikami uzyskanymi podczas badań w etapie II. Wykonanie prototypów do testów w środowisku operacyjnym. Wykonanie badań w środowisku operacyjnym, w 5-ciu wybranych punktach usługowych, wykonujących testowe usługi dla klientów. W IV etapie zostanie zaktualizowany potencjał komercjalizacyjny przygotowanej usługi oraz zostaną dokonane zgłoszenia patentowe.</p> <p>Wartość projektu wynosi 1 957 444,03 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 1 292 301,16 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <p>Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych - Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy - kobiety - Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy - mężczyźni - Liczba nowo utworzonych miejsc pracy - pozostałe formy - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - kobiety - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach
<p>EKOENERGETYKA - POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA</p>	<p>Mobilny tester zgodności pojazdu elektrycznego/stacji ładowania ze standardami ISO 15118 i IEC 61851. Zadaniem projektu jest przeprowadzenie prac rozwojowych celem opracowania innowacyjnego produktu na rynek e-MOBILITY w postaci mobilnego testera zgodności pojazdu elektrycznego/stacji ładowania ze standardami ISO 15118 (standard definiujący interfejs komunikacyjny między pojazdami a siecią w celu dwukierunkowego ładowania /</p>

	<p>rozładowywania pojazdów elektrycznych) i IEC 61851 (międzynarodowa norma dotycząca systemów przewodzenia ładunków w pojazdach elektrycznych) tj. w pełni automatycznego urządzenia diagnostycznego służącego do bardzo dokładnej kontroli zgodności obowiązującymi standardami, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa w obszarze zurbanizowanym. Możliwość przeprowadzania diagnozy zgodności ze standardami ISO 15118 i IEC 61851 zarówno pojazdów elektrycznych, jak i stacji ładowania zdecydowanie zwiększy odporność rynku na incydenty naruszenia bezpieczeństwa polegające na nieuprawnionym zamontowaniu/zainstalowaniu komponentu, oprogramowania niezgodnego z obowiązującymi standardami ISO 15118 i IEC 61851 i tym samym zagrożeniu bezpieczeństwa w obszarze zurbanizowanym. Obecnie nie ma dostępnego narzędzia weryfikacji zgodności ze standardem ISO 15118 i IEC 61851, nie ma również ogólnodostępnych wiarygodnych testów diagnostycznych, na których można odwzorować, weryfikując osiągnięte przez pojazd elektryczny czy stacje ładowania parametry uznając standard ISO 15118 i IEC 61851 za spełnione.</p> <p>Wartość projektu wynosi 2 241 600,00 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 1 179 360,00 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) - Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - kobiety - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - mężczyźni - Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - Liczba podmiotów wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi - Liczba realizowanych projektów B+R - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych - Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - kobiety - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach.
<p>SOBEX SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ</p>	<p>Realizacja przez firmę Sobex Sp z o.o. projektu badawczego mającego na celu opracowanie innowacyjnego produktu w postaci włókna drzewnego oraz jego wykorzystanie do produkcji proekologicznych podłoży ogrodniczych do uprawy warzyw, ziół i roślin ozdobnych. Przedmiotem projektu będzie realizacja prac B+R mających na celu opracowanie: innowacyjnego produktu - podłoża ogrodniczego na bazie włókna drzewnego o zmniejszonej zawartości torfu wysokiego, przy udziale komponentów będących np. produktami ubocznymi obecnej działalności Wnioskodawcy i Partnerów (m.in. włókno drzewne, frakcje węgla brunatnego).</p>

Zagadnienie technologiczne:

- Opracowanie proporcji surowców stosowanych jako materiał wyjściowy do produkcji włókna drzewnego
- Badania właściwości i wydajności wytworzonych włókien drzewnych oraz podłoży na bazie włókna.
- Analiza fizyko-chemiczna wytworzonego włókna drzewnego

Na podstawie otrzymanych wyników badań włókna:

- a) przeprowadzenie badań oceniających wzrost roślin w uzyskanych wariantach włókna drzewnego,
- b) opracowanie składów podłoży ogrodniczych na bazie włókna drzewnego w połączeniu z innymi komponentami.

Uzyskanie lepszych parametrów wzrostu roślin uprawianych na podłożach na bazie włókna drzewnego względem roślin uprawianych na podłożach komercyjnych. Etap I - Opracowanie koncepcji technologii wytworzenia włókna drzewnego i podłoży ogrodniczych na jego bazie o określonych parametrach jakościowych, przeprowadzenie badań laboratoryjnych oraz wykonanie prób technologicznych na wybranych mieszankach składników podłożowych w środowisku zbliżonym do rzeczywistego (V 2019 - VIII 2020). Etap II - Badanie w skali przemysłowej trwałości utrzymania optymalnych właściwości fizyko-chemicznych zestawu mieszanek podłożowych na bazie włókna drzewnego podczas okresu ich składowania w formie półproduktów - pryzmy oraz produktów gotowych - worki (IX 2020 - V 2021). Projekt będzie realizowany w Partnerstwie z Biurem Projektowo-Konstrukcyjnym CADWIT Zbigniew Witkowski oraz Kopalnią Węgla Brunatnego Sieniawa Sp. z o.o.

Wartość projektu wynosi 3 599 228,22 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 2 325 011,31 zł.

Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.

Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:

- Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje)
- Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych
- Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - kobiety
- Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach - mężczyźni
- Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach
- Liczba osób prowadzących działalność B+R w ramach projektu
- Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną
- Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje
- Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie
- Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R
- Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji
- Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R
- Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi
- Liczba realizowanych projektów B+R
- Liczba utrzymanych miejsc pracy - kobiety

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba utrzymanych miejsc pracy - mężczyźni - Liczba utrzymanych miejsc pracy - Liczba wprowadzonych innowacji produktowych
AGRAPAK SP. Z O.O.	<p>Projekt pt. Opracowanie, na terenie miejscowości Sulechów, innowacyjnej technologii wytwarzania suplementów diety na bazie frakcjonowanych białek serwatkowych z siary bydłowej COLOSTRUM Pro i wytwarzanie mleko zastępczego, posiarowego preparatu dla cieląt z niestrawnością i biegunką – VITAL MILK zakłada opracowanie i wdrożenie preparatów z siary bydłowej, które znajdą zastosowanie w produkcji suplementów diety oraz preparatu mlekozastępczego dla cieląt z niestrawnością i biegunką, przy wykorzystaniu innowacyjnej w skali świata technologii przetwarzania surowca. Projekt podzielony został na 3 etapy trwające łącznie 15 miesięcy. Prace badawcze (BP+PR) rozpoczynają się od 3-ciego poziomu gotowości technologicznej, a kończą na 9-tym, tj. budowie prototypów linii technologicznych. Projekt zakłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Opracowanie metody frakcjonowania białek serwatkowych suplementu diety, metody debakteryzacji nieinwazyjnej oraz dehydratacji [Badania Przemysłowe] - Badania nad metodologią przetwarzania siary i potwierdzeniem kluczowych cech funkcjonalnych preparatu [Badania Przemysłowe] - Budowę 2 prototypów urządzeń i wykonanie testów technologii. <p>Projekt pozwoli Wnioskodawcy uzyskać przewagę konkurencyjną dzięki wdrożeniu do produkcji preparatów odpowiadających zdiagnozowanym potrzebom rynkowym. W wyniku projektu powstaną 3 innowacyjne grypy produktowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Preparat mlekozastępczy VITAL MILK (preparat dla cielaków) - Suplement diety dla ludzi COLOSTRUM PRO (Białko serwatkowe bez kazeinowe z siary bydłowej) - Suplementy diety dla ludzi nazwy handlowe: Przeciwciała IgG/A/M, Laktoferyna, Peptydy (Lizozym ,PRP) <p>Będą to produkty o wysokim stężeniu substancji czynnej (80%, a produkty konkurencyjne 40-60%). Wykorzystana zostanie również innowacja technologiczna będąca wynikiem prac badawczych nad metodami separacji białek z siary bydłowej. Powodzenie projektu gwarantuje doświadczenie Wnioskodawcy w analogicznych badaniach i jego zespołu badawczego oraz zaangażowane środki.</p> <p>Wartość projektu wynosi 3 235 763,75 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 2 169 591,37 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Zdrowie i jakość życia.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) - Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi - Liczba realizowanych prac B+R - Liczba realizowanych projektów B+R - Liczba wprowadzonych innowacji procesowych - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - kobiety - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach - mężczyźni - Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI 8)
PROSPECTIVE SP. Z O.O.	<p>Opracowanie innowacyjnego urządzenia do korekcji postawy SCTS (Spine Corect Teacher Stick), kompatybilnego z oprogramowaniem komputerowym Spine Care oraz aplikacją mobilną SpineApp w celu profilaktyki, rehabilitacji i leczenia bezinwazyjnego wad postawy ciała.</p> <p>Przedmiotem projektu jest przeprowadzenie prac badawczo-rozwojowych w celu opracowania nowego produktu – urządzenia do korekcji postawy SCTS (Spine Corect Teacher Stick) wraz z weryfikacją rzetelności jego pomiarów oraz komfortu i jakości użytkowania.</p> <p>Wartość projektu wynosi 6 264 893,90 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 4 552 344,10 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Zdrowie i jakość życia.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną <p>Projekt realizuje również Cel operacyjny 2. Wzrost postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach; Działanie strategiczne 1. Tworzenie zachęt do zachowań innowacyjnych poprzez współfinansowanie prac B+R odpowiadającego potrzebom rynku.</p>
Działanie strategiczne 3. Rozwój działów B+R i laboratoriów w przedsiębiorstwach oraz ich wyposażenie w specjalistyczny sprzęt i oprogramowanie projektowe	
Podmiot realizujący	Inicjatywa
GORZOWSKA FABRYKA MASZYN CADWIT SP. Z O.O.	<p>Dywersyfikacja działalności firmy CADWIT Gorzowska Fabryka Maszyn Sp.z o.o. poprzez utworzenie infrastruktury badawczo rozwojowej B+R.</p> <p>Projekt dotyczy utworzenia działu badawczo rozwojowego (B+R) w firmie Gorzowska Fabryka Maszyn CADWIT sp. z o.o. Firma ma obecnie ugruntowaną pozycję na lokalnym rynku projektowania i budowania maszyn dla przemysłu metalowego, drzewnego i meblarskiego. Bazując na doświadczeniu Działu Technicznego firmy, współpracy badawczej z ZUT w Szczecinie oraz GOT, dalszy rozwój firmy uwarunkowano wprowadzaniem innowacyjności do projektowanych i modernizowanych urządzeń. Będzie to możliwe przez utworzenie działu B+R dostosowanego sprzętem badawczym do profilu działalności firmy w zakresie pomiarów wielkości geometrycznych oraz parametrów środowiskowych. Ponadto uzupełnienie oprogramowania w firmie o licencję na programy służące do badań symulacyjnych z zakresu m.in. kinematyki, statyki, dynamiki konstrukcji, kontaktu, termiki oraz przepływów, pozwolą na ulepszanie istniejących i opracowywanie nowych innowacyjnych rozwiązań. Działania takie wymagają również zapewnienia przez dział B+R ochrony własności intelektualnej. W wyniku tych działań możliwe jest zmniejszenie materiałochłonności, zwiększenie wydajności oraz minimalizacja zużycia energii maszyn, ograniczając niekorzystne oddziaływanie na środowisko. Tak projektowane maszyny wyznaczają nowe standardy, czyniąc korzystający z nich przemysł innowacyjnym. Podejście takie jest możliwe dzięki prowadzeniu</p>

	<p>prac B-R (badawczo-rozwojowych) w zakresie projektowania i wytwarzania maszyn. Dodatkowo dywersyfikacja działalności firmy, w postaci usług modernizacji maszyn znajdujących się na rynku, tzn. automatyzacji systemów produkcyjnych, zwiększania ich wydajności, zapewnienie bezpieczeństwa eksploatacji i minimalizacja oddziaływań środowiskowych, wymaga prowadzenia na nich pomiarów i badań eksperymentalnych. Kadra techniczna w firmie posiada wiedzę i kompetencje do prowadzenia takich prac, co jest udokumentowane współpracą w ramach prac badawczych prowadzonych na Wydziale Inżynierii Mechanicznej i Mechatroniki ZUT w Szczecinie.</p> <p>Wartość projektu wynosi 506 740,00zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 220 219,43 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie informacyjne, doradcze lub finansowe na zabezpieczenie wytwarzanej własności intelektualnej - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na uruchomienie lub wyposażenie działów B+R - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu
<p>DTP SP. Z O.O.</p>	<p>Opracowanie przez firmę DTP w Zielonej Górze systemu wsparcia customizowanych procesów produkcyjnych za pomocą narzędzi sztucznej inteligencji i zaawansowanych technik rozpoznawania obrazów.</p> <p>Projekt należy do grupy inteligentnej specjalizacji województwa: Innowacyjny przemysł; Inteligentne technologie przemysłowe. Trwająca obecnie czwarta rewolucja przemysłowa sprawia, że rośnie zapotrzebowanie na indywidualizowanie produktu. Stawia to wyzwanie stworzenia nowych narzędzi umożliwiających efektywną, intuicyjną interakcję pracowników z nowoczesnym środowiskiem pracy, elastycznymi systemami CAD i zrobotyzowanymi elementami produkcji. Celem projektu jest stworzenie systemu wsparcia customizowanych procesów produkcyjnych za pomocą narzędzi sztucznej inteligencji i zaawansowanych technik rozpoznawania obrazów. W szczególności</p> <ul style="list-style-type: none"> - stworzenie zrobotyzowanego, samouczącego się stanowiska analizy modeli CAD określonych obiektów, oraz rozpoznawania tych obiektów w rzeczywistych warunkach produkcyjnych, a w dalszej kolejności anotacji tych dwóch elementów, ich wzajemnego dopasowania i odpowiedniego przekazania wypracowanych informacji do robota wykonawczego lub operatora. Główne elementy systemu: podsystem automatycznej analizy modeli CAD określonych obiektów, umożliwiający anotowanie (opatrzenie komentarzem lub znacznikiem) tych modeli o ich klasy i dodatkowe parametry; podsystem analizy wizyjnej fizycznej rzeczywistości, umożliwiający automatyczne wykrywanie i anotację obiektów należących do zdefiniowanych klas; podsystem dopasowujący modele CAD do obiektów rzeczywistych; podsystem robota identyfikacji obiektu, pozwalający na autonomiczne dostosowywanie się procesu identyfikacji do warunków otoczenia; podsystem naprowadzania - przekazywania wyników identyfikacji do robota wykonawczego lub do operatora. Etapy realizacji: 1. Opracowanie szczegółowej koncepcji rozwiązań systemów analizy. 2. Dobór kluczowych komponentów. 3. Implementacja analiz i podsystemu robota identyfikacyjnego. 4. Integracja. Testy laboratoryjne. 5. Budowa prototypu. Testy w warunkach operacyjnych. 6. Zakończenie konstrukcji. Testy w warunkach rzeczywistych.

	<p>Wartość projektu wynosi 5 993 770,00 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 4 383 022,00 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Zielona Gospodarka.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną.
<p>VOIT POLSKA SP. Z O.O.</p>	<p>Kontynuowany projekt pt. Utworzenie laboratorium defektoskopii rentgenowskiej w firmie Voit Polska sp. z o. o. wynika z długofalowej strategii i jest kolejnym etapem rozwoju firmy Voit Polska sp. z o. o., jako nowoczesnego zakładu produkującego precyzyjne odlewy ciśnieniowe ze stopów aluminium na potrzeby globalnego przemysłu motoryzacyjnego. Ma na celu wzmocnienie potencjału własnej działalności badawczo-rozwojowej firmy poprzez umożliwienie wykonywania badań w zakresie defektoskopii rentgenowskiej na potrzeby projektowanych nowych innowacyjnych detali. Laboratorium defektoskopii rentgenowskiej zostanie wyposażone w następujące urządzenia i stanowiska: 1. System do wykonywania zdjęć rentgenowskich z opcją tomografii komputerowej i oprogramowaniem umożliwiającym detekcję oraz wizualizację defektów – 1 szt.; 2. Stanowisko do badania stopnia zagazowania kąpielii metalowej – 1 szt.</p> <p>Badania prowadzone w laboratorium, za pomocą zakupionego sprzętu, pozwolą na detekcję nieciągłości materiału, takich jak pory, jamy osadowe, wtrącenia oraz zapewnią wizualizację tych defektów. Nieniszczące badania radiologiczne promieniami X lub tomografia komputerowa, weryfikujące strukturę odlanego detalu, są niezbędne do oceny poprawności założeń konstrukcyjnych i parametrów procesu ciśnieniowego odlewania aluminium. Umożliwi to szybkie wdrażanie nowych wyrobów na rynek i zapewni firmie Voit Polska sp. z o. o. przewagę konkurencyjną na globalnym rynku samochodowym.</p> <p>Wartość projektu wynosi 1 322 167,16 zł, w tym dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 487 721,07 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na uruchomienie lub doposażenie działów B+R
<p>Działanie strategiczne 4. Uproszczenie procedur aplikowania o środki</p>	
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Inicjatywa</p>
<p>URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA LUBUSKIEGO / DEPARTAMENT ZARZĄDZANIA REGIONALNYM PROGRAMEM OPERACYJNYM</p>	<p>W celu usprawnienia wdrażania RPO-L2020, w tym w obszarze B+R, w 2019 r. przyjęto kwartalne plany naprawcze. Działania te miały na celu monitorowanie stanu kontraktacji i certyfikacji środków w ramach Programu.</p>
<p>Działanie strategiczne 5. Stosowanie systemu popytowego na badania realizowane przez sektor nauki</p>	
<p>Podmiot realizujący</p>	<p>Inicjatywa</p>
<p>BIOT SP. Z O.O</p>	<p>Projekt „Inteligentne układy sensoryczne do zarządzania oświetleniem w rozwiązaniach od smart lighting do smart city. Badania i prototypowanie”.</p> <p>Najnowsze badania naukowe na świecie w branży oświetleniowej wskazują nie</p>

	<p>tylko na potrzebę racjonalizacji oświetlenia przestrzeni (zewnętrznej i wewnętrznej) z zastosowaniem inteligentnych systemów sterowania oświetleniem, ale wychodzą daleko poza smart lighting, oczekując integracji różnych systemów, by w ten sposób obniżyć koszty inwestycyjne oświetlenia i zarządzania systemami. LUG - wiodący producent profesjonalnych opraw i systemów oświetleniowych o wysokich parametrach technicznych - poszukuje innowacyjnych rozwiązań w zakresie racjonalizacji oświetlenia, łącząc tradycyjne potrzeby klientów z postępem technologicznym w branży i zapewniając jednocześnie równowagę między jakością światła, efektywnością energetyczną oraz integracją systemów zarządzających oświetleniem. W tym celu powołuje do życia nowy podmiot BIOT Sp. z o.o. z - spółkę zależną (51%). 49% udziałów w nowym podmiocie obejmuje Toka Burzyński Guzowski Sp. j., która posiada wieloletnie doświadczenie w projektowaniu, budowie, wdrożeniu i utrzymywaniu wysokowydajnych serwisów internetowych i aplikacji mobilnych. Efektem projektu ma być utworzenie systemów i rozwiązań z zakresu (IoT) Internetu Rzeczy. To już nie tylko smart lighting - to daleko idące rozwiązania dla świadomego konsumenta, zmierzające do świadomego użytkowania wielorakich, zintegrowanych systemów, obniżenie kosztów inwestycji w oświetlenie i inne systemy monitorujące, kosztów eksploatacji poprzez tzw. predictive maintenance, a także ograniczenie emisji CO2. Celem głównym projektu jest opracowanie układu inteligentnych czujników i systemu wykorzystującego sztuczną inteligencję (hardware i software) do wdrożenia w innowacyjnych rozwiązaniach zarządzania oświetleniem typu smart city. Projekt będzie komplementarny do realizowanego już przez LUG projektu badawczo - rozwojowego "Innowacyjny zestaw specjalistycznych opraw oświetleniowych do współpracy z inteligentnym systemem zarządzania – od badań do prototypów". Prace badawcze (badania przemysłowe i prace rozwojowe) będą realizowane w 3 etapach.</p> <p>Wartość projektu wynosi 4 899 356,61 zł, a dofinansowanie z RPO-L2020 wynosi 2 123 671,26 zł.</p> <p>Inicjatywa wpisuje się w Inteligentną Specjalizację województwa lubuskiego Innowacyjny Przemysł.</p> <p>Projekt realizuje następujące wskaźniki PRI WL:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba nowych tematów badawczych podjętych przez ośrodki naukowe z inicjatywy przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji regionu, - Liczba przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie na działalność innowacyjną
--	--

Wdrażanie PRI WL odbywa się w sposób kompleksowy, stąd obejmuje wszystkie cele strategiczne oznaczone w Programie. Jednocześnie zauważono, iż pewną część przedsięwzięć można przypisać do więcej niż jednego celu operacyjnego lub działania strategicznego. Głównie należą do nich aktywności realizowane w dziedzinach związanych z podnoszeniem poziomu wykształcenia i zdobywania kwalifikacji. Z uwagi na cykl życia projektów, efekty realizacji przedsięwzięć związanych z wypełnieniem założeń PRI WL, będą lepiej zauważalne w przyszłości. Obecnie wiele projektów jest w fazie początkowej lub w trakcie realizacji, natomiast rezultaty ich realizacji, szczególnie te długofalowe, będą możliwe do zaobserwowania w dłuższej perspektywie po ich zakończeniu. W 2019 r. zauważono większą intensywność wielu projektów i inicjatyw zarówno w ramach PRI WL, jak i RPO-L2020, co spowodowane jest zwiększeniem dynamiki realizacji projektów przez beneficjentów RPO – Lubuskie 2020.

4. Wnioski

4.1 Wnioski wynikające z realizacji PRI WL w 2019 r.

1. Wdrażanie projektów lub podejmowanie działań w obszarach inteligentnych specjalizacji często wymaga łączenia potencjałów przedsiębiorstw, jednostek naukowych, centrów badawczo-rozwojowych lub instytucji szkoleniowych. Wskazane jest zatem stałe inicjowanie działań konsolidujących i aktywizujących wspólną realizację przedsięwzięć takich jak np. spotkania, warsztaty, seminaria. **Działania na rzecz innowacyjności powinny mieć charakter horyzontalny i wykraczać poza finansowanie Regionalnego Programu Operacyjnego oraz uzupełniać formułę Programu Rozwoju Innowacji.**
2. Wartość alokacji w ramach poszczególnych naborów w 2019 r. dla Działania 1.1. RPO-L2020 została zwiększona i dostosowana do wartości pozytywnie ocenionych projektów. Zauważono poprawę jakości składanych wniosków. Wśród wybranych projektów w ramach Działania 1.1. dominował I typ projektu: Projekty B+R przedsiębiorstw. Ponadto zauważono, iż beneficjenci którzy już aplikowali i realizowali projekt, ponownie skutecznie ubiegają się o dofinansowanie na kolejne zagadnienia badawcze i projekty.
3. Przeprowadzone w 2019 r. przez Departament Przedsiębiorczości i Strategii Marki badania ankietowe lubuskich przedsiębiorców, wskazały iż ankietowani, z których 63% to eksporterzy, wykazują dużą świadomość i potrzebę wprowadzania innowacji. Skala uzyskanych pozytywnych odpowiedzi w zależności od pytania waha się od 41% do 73%. Firmy zdają sobie sprawę z konieczności zatrudniania specjalistów oraz stworzenia w firmie stosownej infrastruktury / zaplecza technicznego, pozwalających na prowadzenie badań, testów i pomiarów pozwalających w efekcie na wprowadzenie na rynek nowych produktów. Jeżeli nie jest to możliwe, firmy kupują lub zlecają stosowne badania na zewnątrz. Ankietowani wyszczególnili ośrodki z którymi współpracują, były to: Centrum Energetyki Odnawialnej w Sulechowie, Lubuski Ośrodek Innowacji i Wdrożeń Agrotechnicznych w Kalsku, Uniwersytet Zielonogórski, Akademia im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim oraz 9 uczelni z kraju. Przedsiębiorstwa są zainteresowane (64% udzielonych odpowiedzi), aby aplikować o wsparcie unijne na działania B+R, które będą pomocne przy wprowadzaniu nowych produktów na rynek w latach 2019-2023. Przedsiębiorcy wskazali również najsilniejsze potencjały województwa lubuskiego. Za najważniejszy obszar uznano: zrównoważoną energetykę (m.in. wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii, inteligentne i energooszczędne budownictwo), przemysł metalowo – maszynowy. Następny wskazany obszar, to surowce naturalne i gospodarka odpadami. Do pozostałych należą biogospodarka rolno-spożywcza, leśno-drzewna i środowiskowa, w dalszej kolejności: obszar technologii informacyjno-komunikacyjnych, elektronika, automatyka i robotyka, zdrowe społeczeństwo, technologie kosmiczne i satelitarne oraz przemysł chemiczny. W ankiecie firmy podały również słabe strony regionu w zakresie innowacyjności. Jest to zazwyczaj brak: kapitału i kadry, zaplecza naukowego (uczelni technicznej) / silnego ośrodka naukowego, dostępu do informacji dla przedsiębiorców, prostych zasad wsparcia start-up'ów, wsparcia w zakresie transferu know how oraz wsparcia w zakresie certyfikacji nowych produktów (laboratoria akredytowane), wsparcia i chęci podjęcia współpracy Uniwersytetu Zielonogórskiego

jako jednostki naukowej z firmami mikro i małymi, które dysponują jedynie małym zapleczem i nie są znanymi markami.

4. Na podstawie zebranych informacji (również ww. badania ankietowego) oraz przeprowadzonych analiz, potwierdza się zasadność dalszego monitorowania zmian zachodzących w regionie dotyczących możliwości pojawiania się nowych dziedzin innowacji. Podobne wnioski i rekomendacje sformułowane zostały również w poprzednich Raportach z realizacji PRI WL.
5. Zwiększenie aktywności aplikacyjnej o środki wspierające działania badawcze i innowacyjne przedsiębiorstw w skali szerszej niż dotychczas oraz zwiększenie ich skuteczności wymaga wspierania postaw proinnowacyjnych wśród przedsiębiorców funkcjonujących w regionie.
6. **Analiza danych statystycznych pokazuje, że województwo lubuskie ma mniejszy potencjał do wytwarzania innowacji, natomiast charakteryzuje się wysokimi wskaźnikami do stosowania rozwiązań innowacyjnych funkcjonujących w otoczeniu**, o czym może świadczyć wysoki wskaźnik udziału przychodów netto ze sprzedaży produktów w przedsiębiorstwach należących do działów PKD zaliczanych do wysokiej i średnio wysokiej techniki w ogóle przychodów netto ze sprzedaży produktów. W 2018 r. przychody netto ze sprzedaży produktów w przedsiębiorstwach należących do działów PKD zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki stanowiły 44,7% przychodów netto ze sprzedaży produktów (wobec 42,1% w 2017 r.). Wyższy udział notowano jedynie w województwie dolnośląskim (56,9%), najniższy zaś w województwie warmińsko-mazurskim (6,8%) wobec średniej wartości w kraju równej 33,6%.
7. Unijna polityka względem innowacyjności powoduje konieczność spełnienia tzw. warunków podstawowych dla polityki spójności również na lata 2021-2027. Na okres obowiązywania następnego długoterminowego budżetu UE na lata 2021-2027 Komisja Europejska proponuje unowocześnić podejście inwestycyjne pod hasłem „Nowa polityka spójności” oraz ustanowić najbardziej konkretny przejaw solidarności.
Do warunków podstawowych należy również ten obejmujący Cel Polityki 1. – Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej o brzmieniu: Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji. Dla realizacji warunku należy wypełnić szereg kryteriów, przy których region musi się wykazać:
 - 1) Aktualną analizą wąskich gardeł dyfuzji innowacji, w tym cyfryzacji.
 - 2) Istnieniem właściwych regionalnych/krajowych instytucji lub organu odpowiedzialnych za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji.
 - 3) Narzędziami monitorowania i oceny w celu pomiaru skuteczności w osiąganiu celów strategii.
 - 4) Skutecznym funkcjonowaniem procesu przedsiębiorczego odkrywania.
 - 5) Działaniami mające na celu poprawę krajowych i regionalnych systemów badań naukowych i innowacji.
 - 6) Działaniami na rzecz zarządzania transformacją przemysłową (warunek będzie realizowany na poziomie krajowym).
 - 7) Środkami na rzecz współpracy międzynarodowej.

Kontekst warunkowości podstawowej stanowił również jeden z wątków zrealizowanego w roku 2019 badania ewaluacyjnego. Dodatkowo kontekst ten był elementem projektu pt. Lagging Regions, realizowanego przez Wspólne Centrum Badawcze (Joint Research Centre) działające przy Komisji Europejskiej, którego celem jest analiza regionalnego systemu funkcjonowania inteligentnych

specjalizacji w województwie lubuskim. Wyniki raportu wstępnego będącego produktem powyższego projektu wskazują, że aby region był dobrze przygotowany do nowego okresu programowania UE koniecznym jest odświeżenie Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) i zaplanowanie jego bardziej systematycznej organizacji, m.in. poprzez odpowiednie zmiany instytucjonalne na poziomie UMWL (obecnie zadania dotyczące innowacji mają charakter rozproszony), ponadto koniecznym jest zmiana i uproszczenie systemu monitorowania inteligentnych specjalizacji. PPO było najbardziej zaawansowane na etapie wyłaniania specjalizacji, następnie po zakończeniu tego procesu było realizowane w zależności od potrzeb (co odpowiadało warunkom określonym dla bieżącej perspektywy finansowej UE). W celu wypełnienia warunku podstawowego na nową perspektywę, zgodnie z brzmieniem kryterium 4 warunku podstawowego: Skuteczne funkcjonowanie procesu przedsiębiorczego odkrywania przez cały okres perspektyw, należy przywrócić dynamikę PPO. Działanie to powinno zostać zrealizowane poprzez uruchomienie Grupy Roboczej oraz doradczego ciała eksperckiego składających się z partnerów -zaangażowanie przedsiębiorstw, sektora B+R+I, uczelni wyższych, parków naukowych, IOB, etc.).

4.2 Wnioski mające wpływ na realizację PRI WL wpływające z przeprowadzonego badania ewaluacyjnego PRI WL oraz projektowaniem nowej perspektywy

Program Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego ustala obowiązek dwukrotnego przeprowadzenia badania ewaluacyjnego realizacji dokumentu. Minimum raz w okresie realizacji PRI WL, oraz na końcu jego wdrażania. W roku 2019 przeprowadzono badanie ewaluacyjne PRI WL zawierające ocenę postępów i rekomendacje w zakresie ewentualnej aktualizacji PRI.

Badanie ewaluacyjne miało na celu, między innymi, ocenę aktualności celów PRI WL oraz trafności wyboru inteligentnych specjalizacji województwa lubuskiego. Przeprowadzona została również analiza oddziaływania inteligentnych specjalizacji na rozwój gospodarczy regionu (całość raportu została opublikowana na stronie www.rpo.lubuskie.pl w zakładce Inteligentne specjalizacje).

W ramach badania sformułowano wnioski i rekomendacje dla PRI WL. Poniżej przytoczone zostały wraz z opisem ich realizacji (ponieważ raport z ewaluacji został przyjęty w grudniu 2019, wypełnienie jego rekomendacji dotyczy przede wszystkim roku 2020 i lat kolejnych):

L p.	Wniosek z badania	Rekomendacja dla UMWL w zakresie dalszej realizacji PRI WL	Termin wdrożenia rekomendacji	Sposób realizacji
<i>Wnioski i rekomendacje dotyczące trafności wyboru inteligentnych specjalizacji</i>				
1	Na podstawie zebranych informacji oraz przeprowadzonych analiz potwierdza się zasadność dalszego monitorowania zmian zachodzących w regionie dotyczących możliwości pojawiania się nowych dziedzin innowacji. Podobne wnioski i rekomendacje sformułowano zostały również w Raportach z realizacji PRI WL.	Rekomendowane są w związku z tym dalsze badania przedsiębiorców w kontekście ich działalności innowacyjnej w celu kontynuacji procesu przedsiębiorczego odkrywania.	Działanie powinno być realizowane w sposób ciągły.	Pod koniec 2019 rozpoczęto prace nad opracowaniem ankiety, a w marcu 2020 r. rozpoczęto ankietyzację przedsiębiorców w zakresie ich planów rozwojowych na lata 2020-2027 w obszarze badań i rozwoju. Wyniki diagnozy miały pozwolić na bardziej efektywne wykorzystanie unijnych

				funduszy strukturalnych i pozwolić zdiagnozować potencjały rozwoju nowych specjalizacji województwa. Odzew niestety nie jest zadowalający. Trudności związane z prowadzeniem działań ankietowych (zwrot ankiet) są związane z sytuacją epidemiczną oraz przewartościowaniem priorytetów funkcjonowania przedsiębiorstw.
2	<p>Obserwowane zmiany w rozwoju regionu, pojawienie się nowych przedsiębiorstw z potencjałem do tworzenia innowacji w branżach, które do tej pory nie rozwijały się na terenie województwa sprawiają, że konieczne jest bliższe przyjrzenie się potencjałom rozwojowym branż uznanych na świecie jako rokujące na dalszy dynamiczny rozwój.</p> <p>Z informacji pozyskanych od uczestników spotkań warsztatowych, badań IDI oraz w toku analizy danych z dotychczasowej realizacji PRI WL wynika, że potencjał tego rodzaju może mieć w regionie branża określana jako elektromobilność.</p>	<p>Proponuje się przeprowadzenie bardziej szczegółowego przeglądu możliwości uwzględnienia w ramach dotychczasowych obszarów inteligentnych specjalizacji branży określanej jako elektromobilność.</p> <p>Decyzja o uwzględnieniu nowego obszaru w ramach dotychczasowych inteligentnych specjalizacji powinna zostać potwierdzona w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania.</p>	<p>Etap aktualizacji PRI WL – koniec 2020 r.</p>	<p>Potencjał do wyłonienia nowego elementu IS Innowacyjny przemysł wykazała ewaluacja PRI oraz konsultacje społeczne Aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030. Wskazała ona, że wokół jednej dużej firmy z Zielonej Góry powstał cały łańcuch wartości, związany z elektromobilnością. Po pozytywnej weryfikacji potencjału danej branży uruchomiane zostaną konsultacje z jej interesariuszami – podobnie jak podczas pierwszego PPO, służącego wyłonieniu IS oraz w procesie rozszerzenia IS o technologie kosmiczne.</p>
<p><i>Wnioski rekomendacje dotyczące uszczegółowienia katalogu działań strategicznych opisujących poszczególne cele operacyjne</i></p>				
3	<p>Wśród najważniejszych problemów rozwojowych istotnych dla województwa lubuskiego w PRI WL wskazuje się m.in. niską jakość kapitału społecznego. Na problemy występujące w tym obszarze wskazuje również jedno ze</p>	<p>Rekomendowane jest ponowne przejście działań strategicznych i uwzględnienie wśród nich celów odnoszących się do poprawy jakości kapitału społecznego w regionie.</p>	<p>Etap aktualizacji PRI WL – koniec 2020 r.</p>	<p>Prowadzona są prace nad dokumentem operacyjnym dla IS woj. lubuskiego na perspektywę 2021-2027, który ma za zadanie wypełnić kryteria warunkowości</p>

	zidentyfikowanych wąskich gardeł dyfuzji innowacji. Propozycje uwzględnienia działań, których efektem mogłaby być poprawa jakości kapitału społecznego w regionie w systemie celów PRI zgłoszone zostały również podczas spotkań warsztatowych oraz przeprowadzonych badań IDI.			podstawowej <i>Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</i> dla Celu Polityki 1. Dokument będzie zawierał zaktualizowane działania i cele.
4	Konieczność uszczegółowienia systemu celów PRI o działania ukierunkowane na doskonalenie umiejętności i kompetencji nauczycieli zawodu i instruktorów praktycznej nauki zawodu.	Uwzględnienie w opisie Celu operacyjnego 1. Dostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku, szczególnie na kierunkach wpisujących się w inteligentne specjalizacje, działań strategicznych ukierunkowanych na kształcenie nowych kadr oraz doskonalenie umiejętności i kompetencji obecnie pracujących nauczycieli i instruktorów praktycznej nauki zawodu.	Etap aktualizacji PRI WL – koniec 2020 r.	Prowadzona są prace nad dokumentem operacyjnym dla IS woj. lubuskiego na perspektywę 2021-2027, który ma za zadanie wypełnić kryteria warunkowości podstawowej <i>Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</i> dla Celu Polityki 1. Dokument będzie zawierał zaktualizowane działania i cele.

Wnioski i rekomendacje dotyczące stosowanych form i zakresu komunikacji wyników wdrażania PRI WL

5	Specyficzne uwarunkowania rozwojowe województwa lubuskiego, w tym duże różnice rozwojowe w stosunku do innych regionów w kraju pod względem innowacyjności sprawiają, że konieczne jest stosowanie katalogu różnego rodzaju form komunikacji z potencjalnymi beneficjentami PRI i informowania ich o dotychczasowych postępach z realizacji Programu.	Kompendium wiedzy na temat dotychczasowych postępów z realizacji PRI WL jest przygotowywany corocznie Raport z jego realizacji, zawierający część statystyczną z najważniejszymi wskaźnikami opisującymi m.in. poziom innowacyjności regionu, część sprawozdawczą z monitorowanymi wskaźnikami oraz przegląd projektów, które uzyskały dofinansowanie. Rekomenduje się w związku z tym udostępnianie wyników tego monitoringu na stronach internetowych UMWL w różnej formie, w tym np.: cały raport	2020 r.	Na stronie www.rpo.lubuskie.pl została uruchomiona zakładka <i>Inteligentne specjalizacje</i> , w której są publikowane informacje na temat działań związanych z IS w tym opracowane roczne raporty, ewaluacje oraz pozostałe badania.
---	---	--	---------	---

		z realizacji Programu w danym roku lub w poszczególnych zakładkach informacje o wskaźnikach statystycznych, które mogą być wykorzystane przez potencjalnych beneficjentów na etapie składania wniosków, informacje o projektach, które uzyskały dofinansowanie w ramach zakładki pn. Dobre praktyki, które pozwolą potencjalnym beneficjentom zidentyfikować swój potencjał do realizacji projektów innowacyjnych.		
<i>Wnioski i rekomendacje dotyczące konieczności wspierania postaw proinnowacyjnych wśród lubuskich przedsiębiorców</i>				
6	Konieczność wspierania postaw proinnowacyjnych wśród przedsiębiorców funkcjonujących w regionie. Przeciwdziałanie zjawisku ograniczonego (samo) postrzegania różnych podmiotów, jako aktorów systemu innowacji. Dążenie do wzrostu podaży innowacyjnych projektów w regionie	Rekomendowane jest podjęcie działań podnoszących wiedzę lubuskich przedsiębiorców na temat możliwości realizowania innowacyjnych projektów finansowanych ze środków przeznaczonych na realizację PRI WL np. poprzez: <ol style="list-style-type: none"> 1. Prowadzenie bazy wiedzy dla projektów/działań strategicznych. 2. Wdrożenie systemu zarządzania informacją i relacjami z interesariuszami dla potrzeb monitoringu polityki innowacyjnej oraz analizy oddziaływania na przedsiębiorstwa. 3. Identyfikacja i upowszechnianie źródeł finansowania PRI WL wśród podmiotów systemu innowacji. 4. Opracowanie specjalistycznego 	2020 r.	Został opracowany zarys Planu działania dla wyłonionych inteligentnych specjalizacji, w którym przedstawione zostały działania pozwalające na skuteczniejsze docieranie do potencjalnych beneficjentów.

		<p>systemu doradztwa i informacji dla przedsiębiorstw.</p> <p>Dobrym rozwiązaniem wspierającym dotychczasowe działania informacyjne może być także opracowanie Planu działania dla każdej z wyłonionych inteligentnych specjalizacji, w którym przedstawione zostałyby np. działania pozwalające na skuteczniejsze docieranie do potencjalnych beneficjentów wraz ze szczegółowym harmonogramem ich wprowadzania.</p>		
<i>Wnioski i rekomendacje dotyczące wskaźników monitorowania postępów w realizacji PRI</i>				
7	Aktualizacja zestawu wskaźników wykorzystywanych do monitorowania postępów we wdrażaniu PRI WL	Proponowana jest weryfikacja 3 wskaźników oraz wprowadzenie 5 dodatkowych, które pozwolą uszczegółwić zakres monitorowanych zmian w poziomie innowacyjności regionu. Szczegółowy przegląd proponowanych zmian zawierają tabele 6-7.	Etap aktualizacji PRI WL – koniec 2020 r.	Prowadzona są prace nad dokumentem operacyjnym dla IS woj. lubuskiego na perspektywę 2021-2027, który ma za zadanie wypełnić kryteria warunkowości podstawowej <i>Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</i> dla Celu Polityki 1. Dokument będzie zawierał zaktualizowany uproszczony system monitorowania IS.
8	Uwzględnienie w monitorowanych wskaźnikach podstawy odniesienia. W przypadku wybranych do monitorowania wskaźników rezultatu i produktu nie zostały ustalone docelowe wielkości tych wskaźników. Takie podejście jest możliwe w przypadku regionów słabiej rozwijających się w przypadku, których sam wzrost wskaźników, w szczególności tych opisujących poziom innowacyjności, należy uznać za	Proponowane jest uwzględnienie przy monitorowaniu realizacji PRI WL także zmodyfikowanych wersji wskaźników uwzględniających podstawę porównań np. ogólną liczbę studentów, absolwentów, przedsiębiorstw danej specjalizacji lub szkół, które potencjalnie mogłyby być	Etap aktualizacji PRI WL – koniec 2020 r.	Prowadzona są prace nad dokumentem operacyjnym dla IS woj. lubuskiego na perspektywę 2021-2027, który ma za zadanie wypełnić kryteria warunkowości podstawowej <i>Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</i> dla Celu Polityki 1.

	zadawalający. Takie podejście nie daje jednak możliwości oceny efektywności Programu.	beneficjentami PRI WL. Zaproponowana zmiana oprócz oceny skuteczności wsparcia pozwoli również na ocenę jego efektywności.		Dokument będzie zawierał zaktualizowany uproszczony system monitorowania IS Lubuskie poddało się ocenie JRC w ramach programu <i>Lagging regions</i> . Efektem jest raport ekspercki <i>RIS3 design and implementation in Lubuskie and preparation for 2021-2027 programming period</i> .
<i>Wnioski i rekomendacje dotyczące aplikowania o środki RPO – Lubuskie 2020 związane z IS.</i>				
9	Liczba wniosków wybranych do realizacji w ramach Działania 1.1 w poszczególnych specjalizacjach – niski wskaźnik sukcesu.	Rekomenduje się analizę procesu oceny wniosków konkursowych realizujących cele PRI, analizę kryteriów wyboru projektów, analizę przyczyn odrzucania wniosków, identyfikację możliwości skrócenia procesu oceny. Do rozważenia proponuje się zastosowanie tzw. ocen panelowych stosowanych np. przez NCBiR.	Nowy okres programowania UE.	Rekomendacja do analizy w okresie programowania 2021-2027 przy opracowywaniu systemu realizacji i rozwiązań wdrożeniowych programu. Istotna jest również koordynacja działań informacyjno-edukacyjnych skierowanych o potencjalnych beneficjentów programu regionalnego z wykorzystaniem doświadczeń i obserwacji płynących z działań realizowanych w okresie 2014-2020.
10	Zbyt długi czas oczekiwania na rozliczenie wniosków o płatność, w szczególności dotyczący finalnego rozliczenia Projektu.	Rekomendowana jest weryfikacja przyczyn zbyt długiego oczekiwania na rozliczenie projektów realizowanych w ramach PRI WL. W przypadku identyfikacji czynników opóźniających ten proces po stronie beneficjentów, jednym z rozwiązań może być przygotowanie poradnika, zawierającego odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania mogące usprawnić proces przygotowywania składanych wniosków o płatność oraz jakość składanych dokumentów.	Nowy okres programowania UE.	Rekomendacja do analizy w okresie programowania 2021-2027 przy opracowywaniu systemu realizacji i rozwiązań wdrożeniowych programu.

		Natomiast w przypadku opóźnień leżących po stronie Instytucji Zarządzającej konieczna jest weryfikacja przyczyn opóźnień, wdrożeń środków usprawniających proces rozliczania wniosków.		
Wnioski i rekomendacje wynikające z nowej perspektywy finansowej na lata 2021-2027				
11	Konieczność spełnienia tzw. warunków podstawowych dla polityki spójności na lata 2021-2027	Aktywne monitorowanie lubuskiego rynku w celu poszukiwania z wyprzedzeniem potencjalnych symptomów szans rozwojowych dla regionu. Konieczność wspierania tzw. starterów gospodarczych jako inteligentnych specjalizacji, w szczególności w regionie charakteryzującym się stosunkowo małą masą krytyczną przedsiębiorstw funkcjonujących w ramach poszczególnych inteligentnych specjalizacji.	Element PPO - działanie powinno być realizowane w sposób ciągły.	Prowadzona są prace nad dokumentem operacyjnym dla IS woj. lubuskiego na perspektywę 2021-2027, który ma za zadanie wypełnić kryteria warunkowości podstawowej <i>Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</i> dla Celu Polityki 1. Dokument będzie zawierał zaktualizowany system PPO.
12	Propozycje KE dotycząca wspierania rozwoju tzw. międzyregionalnych innowacyjnych inwestycji . Regiony dysponujące środkami w dziedzinie „inteligentnej specjalizacji” otrzymają większe wsparcie w tworzeniu ogólnoeuropejskich klastrów w priorytetowych obszarach takich jak: technologia dużych zbiorów danych, gospodarka o obiegu zamkniętym, zaawansowane technologie produkcyjne czy cyberbezpieczeństwo.	Identyfikacja obszarów biznesowych, w ramach których możliwe byłoby wspólne działanie i realizacja innowacyjnych projektów, w tym poszukiwanie synergii i możliwości współdziałania pomiędzy regionami, w tym także w ramach wspólnych strategii ponadnarodowych/transgranicznych inteligentnych specjalizacji. Będzie to prawdopodobnie oznaczać konieczność m.in.: modyfikacji podstawowych regionalnych inteligentnych specjalizacji	Działanie powinno być realizowane w sposób ciągły.	Prowadzona są prace nad dokumentem operacyjnym dla IS woj. lubuskiego na perspektywę 2021-2027, który ma za zadanie wypełnić kryteria warunkowości podstawowej <i>Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</i> dla Celu Polityki 1. Dokument będzie zawierał zaktualizowany system PPO. Konieczność zbudowania skutecznej platformy dla podmiotów ekosystemu innowacji skupionych wokół IS lub potencjalnie mogących działać w

		uwzględniającej współpracę międzyregionalną w zakresie badań i rozwoju; budowę lub rozwój wspólnych systemów wsparcia dla realizowanych projektów badawczych, wspólną promocję wspólnych rozwiązań ² Konieczne będzie również wskazanie potencjalnych źródeł finansowania rozwoju obszarów gospodarczych, które mogą uzyskać wsparcie z poziomu krajowego, regionalnego i europejskiego. Identyfikacja nowych obszarów B+R+I, które mają potencjał regionalny/międzyregionalny (w tym międzynarodowy i transgraniczny) i mogą stać się inteligentną specjalizacją.		obszarze IS.
13	PRI WL zakłada, że realizacja Programu odbywać będzie się w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz współpracy na poziomie instytucjonalnym, w ramach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego. Realizacja PRI powinna wpływać na podniesienie innowacyjności i konkurencyjności regionu poprzez rozwój nowych przewag w ramach wybranych obszarów inteligentnej specjalizacji regionu.	Rekomendowane jest przeanalizowanie systemu instytucjonalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego pod kątem struktury organizacyjnej. Obecnie zadania z obszaru innowacji, w tym związane z IS, są przypisane kilku komórkom organizacyjnym. Takie rozproszenie nie sprzyja efektywnej realizacji PRI. Rekomenduje się rozważenie wydzielenia jednej komórki organizacyjnej w UMWL	Etap aktualizacji PRI WL – koniec 2020 r.	Prowadzona są prace nad dokumentem operacyjnym dla IS woj. lubuskiego na perspektywę 2021-2027, który ma za zadanie wypełnić kryteria warunkowości podstawowej <i>Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji</i> dla Celu Polityki 1. Zarys programu otwierać będzie również dyskusję nad systemem zarządzaniem innowacjami i miejscem IS w tym systemie.

² Girejko R. (red.), *Metodyka formułowania Strategii Transnarodowych Inteligentnych Specjalizacji - dokument strategiczny – wersja skrócona*, (2019), przygotowanej w ramach projektu: GoSmart BSR.

		odpowiedzialnej za cały proces związanych z obszarem innowacji.		
--	--	---	--	--

5. Sposób realizacji rekomendacji z raportu za rok 2018

W raporcie z realizacji PRI WL za 2018 rok zdefiniowano 6 rekomendacji, ich realizacja została powierzona Departamentowi Zarządzania RPO (DIZ), Departamentowi Rozwoju Regionalnego (DR) oraz Departamentowi Przedsiębiorczości i Strategii Marki (DM). Realizacja wskazanych rekomendacji ma charakter ciągły, zatem podejmowane działania powinny płynnie przechodzić pomiędzy kolejnymi latami realizacji PRI.

L.p.	Rekomendacja	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji
1.	W dalszym ciągu konieczna jest promocja Inteligentnych Specjalizacji w regionie oraz możliwości, jakie daje dofinansowanie projektów w ramach RPO-L2020 w obszarze innowacyjności i inteligentnych specjalizacji.	DIZ, DR – Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w województwie lubuskim	<p>W 2019 roku DIZ zrealizował kampanię promocyjną „Inteligentne specjalizacje” na temat możliwości wsparcia działań w tym zakresie.</p> <p>Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE) w województwie lubuskim, na bieżąco prowadzi działania informacyjne, w tym z uwzględnieniem Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubuskiego oraz innowacyjności</p>
2.	Zwiększenie świadomości mieszkańców województwa, przedsiębiorców i innych podmiotów działających w obszarze innowacji na temat inteligentnych specjalizacji, korzyści płynących z ich realizacji oraz wartości dodanej działań innowacyjnych.	DM, DIZ, DR – Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w województwie lubuskim	<p>W roku 2019 przeprowadzono szeroką wieloaspektową kampanię promocyjną IS. (szczegółowa informacja poniżej tabeli) Dodatkowo podczas Kongresu Gospodarczego 2019, prezentowane były zagadnienia związane z IS.</p> <p>W ramach prowadzonych wykładów Lubuskiej Akademii Rozwoju oraz Lubuskiego Kongresu Gospodarczego przedstawiano w formie prelekcji, dyskusji i dobrych praktyk drogę różnych firm do sukcesu, począwszy od wymyślenia produktu, jego wdrożenia, modernizacji poprzez zdobywanie rynków międzynarodowych.</p> <p>Promowano dobre lubuskie praktyki podczas Polskiej Wystawy Gospodarczej 2019 w Warszawie – wizytówką Lubuskiego była spółka Ekoenergetyka Polska.</p> <p>Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE) w województwie</p>

			lubuskim, która składa się z Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich (GPI) w Zielonej Górze oraz Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich (LPI) w Gorzowie Wielkopolskim, na bieżąco prowadzi działania informacyjne, w tym z uwzględnieniem Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubuskiego oraz innowacyjności.
3.	Zagospodarowanie potencjału innowacyjnych rozwiązań w fazie pomysłu, jako potencjalnego narzędzia odkrywania nowych IS, wspierania istniejących poprzez wzmacnianie ich konkurencyjności oraz przełamania niekorzystnych wskazań w zakresie innowacyjności regionu.	DIZ	<p>W 2019 roku przygotowano i przeprowadzono ankiety wśród lubuskich firm pod kątem innowacyjności, w tym w zakresie wprowadzania na rynek nowych produktów, współpracy z ośrodkami B+R, planów na kolejne lata.</p> <p>Ankietowano również firmy uczestniczące w misjach zagranicznych organizowanych przez UMWL, które były zainteresowane nie tylko pozyskaniem nowych źródeł zbytu, ale także znalezieniem dobrych poddostawców.</p> <p>Działanie to zostało zrealizowane przez DM.</p> <p>DIZ dokonał analizy wyników ankiet i dokonał podsumowania na potrzeby przygotowania raportu z realizacji PRI WL.</p>
4.	Konieczność uzyskania dodatkowych informacji na temat działalności innowacyjnej lubuskich przedsiębiorców, nowych dziedzin innowacji w regionie oraz ewentualna aktualizacja PRI WL w tym zakresie.	DM, DIZ, DR	<p>W 2019 roku przygotowano i przeprowadzono ankiety wśród lubuskich firm pod kątem innowacyjności, w tym w zakresie wprowadzania na rynek nowych produktów, współpracy z ośrodkami B+R, planów na kolejne lata.</p> <p>Ankietowano również firmy uczestniczące w misjach zagranicznych organizowanych przez UMWL, które były zainteresowane nie tylko pozyskaniem nowych źródeł zbytu, ale także znalezieniem dobrych poddostawców.</p> <p>DIZ dokonał analizy wyników ankiet i dokonał podsumowania na potrzeby przygotowania raportu z realizacji PRI WL.</p> <p>W 2019 r. wykonano Diagnozę społeczno-gospodarczą województwa lubuskiego, opracowaną na potrzeby aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego.</p> <p>Monitorowane i analizowane są dane statystyczne z zakresu innowacyjności, rankingi innowacyjności zarówno krajowe jak i zagraniczne.</p> <p>Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w województwie lubuskim prowadzi bieżące działania informacyjne, w tym, w zakresie IS.</p>
5.	Prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych	DR – Sieć Punktów Informacyjnych	Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich (PIFE) w województwie

	na temat możliwości pozyskania dofinansowania w ramach krajowych programów operacyjnych.	Funduszy Europejskich w województwie lubuskim	lubuskim, na bieżąco prowadzi działania informacyjne, w tym z uwzględnieniem Inteligentnych Specjalizacji Województwa Lubuskiego oraz innowacyjności w kontekście możliwości wykorzystania środków UE poza RPO-L2020.
6.	Bieżące monitorowanie poziomu innowacyjności regionu w kontekście zapisów PRI WL i SRWL oraz polityki innowacyjnej regionu. Podejmowanie działań na rzecz identyfikacji i likwidacji wąskich gardeł na ścieżce rozwoju oraz na rzecz wspierania potencjałów w obszarze innowacyjności.	DR, DIZ	Przygotowanie Raportu PRI za rok 2018, w tym analiza wskaźników statystycznych opisujących obszar innowacyjności. W 2019 r. wykonano Diagnozę społeczno-gospodarczą województwa lubuskiego, opracowaną na potrzeby aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. Monitorowane i analizowane są dane statystyczne z zakresu innowacyjności, rankingi innowacyjności zarówno krajowe jak i zagraniczne.

Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego zorganizował w dniach 10-11.10.2019 r. KONGRES GOSPODARCZY – LUBUSKIE 2019 - największe wydarzenie gospodarcze w regionie. Podczas wydarzenia podejmowano, a jednocześnie promowano następujące tematy, które wpisują się w regionalne inteligentne specjalizacje:

- rozwój regionu;
- ochrona środowiska;
- społeczeństwo cyfrowe jako wyzwania dla biznesu i administracji;
- nowe trendy w marketingu miejsc.

Ponadto w ramach Kongresu w:

- Centrum Energetyki Odnawialnej Uniwersytetu Zielonogórskiego w Sulechowie omówiono zagadnienia związane z innowacjami:
 - przyszłość odnawialnych źródeł energii,
 - „Start Up! Po polsku” - porady jak wystartować bez budżetu co zrobić z pomysłem i jak dalej rozwijać działalność.
 - Nowoczesne miasto, czyli smart cities i „błękitna” infrastruktura jako przyszłość rozwoju miasta.
- Lubuskim Centrum Winiarstwa w Zaborze podjęto zagadnienia związane ze zdrowym stylem życia; głównymi tematami były winiarstwo (Lubuskie – Zielona kraina winem płynąca), zdrowa żywność (Kierunek Zdrowie), produkty tradycyjne (Wikt & Wino – Para warta zachodu).

W 2019 roku realizowano Kampanię promocyjną „Inteligentne specjalizacje” na temat możliwości wsparcia działań w tym zakresie. Kampania miała następujące cele:

- informacyjny – dostarczenie informacji na temat czym są inteligentne specjalizacje oraz ukazanie pełnych i wiarygodnych informacji na temat Inteligentnych Specjalizacji,
- budowanie wizerunku województwa, jako regionu stawiającego na „inteligentny rozwój”, tj. jasno sprecyzowana wizja rozwoju, wykorzystanie istniejącego potencjału regionu i konsekwentna realizacja obranej strategii, inwestowanie w branże, które będą dźwignią do

rozwoju gospodarczego i przyczynią się do wzrostu jakości życia mieszkańców, pozwolą osiągnąć sukces,

- zaproszenie przedsiębiorców i przedstawicieli świata nauki do zainteresowania się zagadnieniem inteligentnych specjalizacji i włączenia się w proces przedsiębiorczego odkrywania.

W ramach kampanii informacyjnej zostały zrealizowane m.in.: publikacje prasowe, reklamy wielkoformatowe - bilbordy na terenie województwa, reklamy w środkach komunikacji miejskiej w Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze pod hasłem „Lubuskie - stawiamy na inteligentny rozwój”, panel dyskusyjny poświęcony inteligentnym specjalizacjom regionu w trakcie trwania Lubuskiego Kongresu Gospodarczego 2019, felietony telewizyjne poświęcone lubuskim specjalizacjom oraz współpracy ośrodków badawczych z przedsiębiorczością, spotkania informujące ukierunkowane na promocję inteligentnych specjalizacji.

Główny Punkt Informacyjny Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego prowadząc szkolenia lub udzielając informacji potencjalnym beneficjentom, w sposób ciągły, wskazywał oraz promował tematykę inteligentnych specjalizacji. Działania związane z informowaniem o IS WL są nieodłącznym elementem każdej usługi o charakterze informacyjnym dotyczącej wsparcia w ramach OP1 pierwszej Osi Priorytetowej RPO-L2020.

6. Rekomendacje wynikające z raportu z realizacji Programu Rozwoju Innowacji Województwa Lubuskiego za rok 2019 oraz badania ewaluacyjnego PRI WL.

L.p.	Rekomendacja	Adresat rekomendacji (instytucja/instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	Termin realizacji (planowana data wdrożenia rekomendacji w kwartałach)
1.	W dalszym ciągu konieczna jest promocja Inteligentnych Specjalizacji, szczególnie w kontekście przyszłej perspektywy finansowej UE, która nadal będzie odwoływała się do idei IS. Promocja powinna mieć na celu zwiększenie świadomości mieszkańców województwa, przedsiębiorców i innych podmiotów działających w obszarze innowacji na temat inteligentnych specjalizacji, korzyści płynących z ich realizacji oraz wartości dodanej działań innowacyjnych. Rekomendacja jest kontynuowana. <u>Rekomendacja powiązana pośrednio z wnioskiem nr 1 oraz 2 oraz 5, a także wynikami ewaluacji.</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym 2. Departament Rozwoju Regionalnego – Główny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich 3. Departament Innowacji i Przedsiębiorczości 4. Departament Promocji i Strategii Marki 5. Biuro Lubuskiego Centrum Informacyjnego 6. Biuro prasowe 	Rekomendacja powinna być wdrożona poprzez szkolenia realizowane przez Departamenty UMWL, konferencje związane z tematyką innowacyjności, materiały promocyjne i informacyjne.	Działania realizowane w sposób ciągły.
2.	Zagospodarowanie potencjału innowacyjnych rozwiązań w fazie pomysłu, jako potencjalnego narzędzia odkrywania nowych IS, wspierania istniejących poprzez wzmacnianie ich konkurencyjności oraz przełamania niekorzystnych wskazań w zakresie innowacyjności regionu. Rekomendacja jest kontynuowana. <u>Rekomendacja bezpośrednio powiązana z wnioskiem nr 4 oraz pośrednio z wnioskiem nr 3, a także z</u>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym. 2. Departament Innowacji i Przedsiębiorczości 	Zaprojektowanie szerszego wsparcia na rzecz start-up, w tym wsparcia kapitałowego. Kontynuacja wsparcia w formie bonów na innowacje.	Przyszły okres programowania

	wynikami ewaluacji.			
3.	<p>Prowadzenie działań promocyjno-informacyjnych na temat możliwości pozyskania dofinansowania w ramach krajowych programów operacyjnych. Rekomendacja jest kontynuowana.</p> <p><u>Rekomendacja powiązana z wnioskiem nr 5, a także wynikami ewaluacji.</u></p>	1. Departament Rozwoju Regionalnego – Główny Punkt Informacyjny o Funduszach Europejskich	Należy nadal promować możliwości uzyskania dofinansowania w ramach krajowych programów operacyjnych celem uzyskania wyższej absorpcji środków z tych źródeł przez lubuskich beneficjentów.	Działania realizowane w sposób ciągły.
4.	<p>Bieżące monitorowanie poziomu innowacyjności regionu w kontekście zapisów PRI WL i SRWL oraz polityki innowacyjnej regionu. Podejmowanie działań na rzecz identyfikacji i likwidacji wąskich gardeł na ścieżce rozwoju oraz na rzecz wspierania potencjałów w obszarze innowacyjności.</p> <p>Rekomendacja jest kontynuowana.</p> <p><u>Rekomendacja powiązana z wnioskiem nr 7 oraz wynikami ewaluacji.</u></p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Departament Rozwoju Regionalnego 2. Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym 3. Departament Innowacji i Przedsiębiorczości 	<p>Konieczne jest monitorowanie całego obszaru innowacji, nie tylko w granicach określonych przez PRI WL, również poprzez prowadzenie okresowych ankiet i analiz, w tym, z wykorzystaniem potencjału LROT.</p> <p>Rekomendowane są dalsze badania przedsiębiorców w kontekście ich działalności innowacyjnej w celu kontynuacji procesu przedsiębiorczego odkrywania.</p>	Działania realizowane w miarę potrzeb w cyklach co najmniej rocznych.
5.	<p>Obserwowane zmiany w rozwoju regionu, pojawienie się nowych przedsięwzięć z potencjałem do tworzenia innowacji w branżach, które do tej pory nie rozwijały się na terenie województwa sprawiają, że konieczne jest bliższe przyjrzenie się potencjałom rozwojowym branż uznanych na świecie jako rokujące na dalszy dynamiczny rozwój.</p> <p>Jak wynika z badania ewaluacyjnego PRI WL zrealizowanego w 2019 potencjał rozwojowy w regionie może mieć branża określana jako elektromobilność.</p> <p>Należy rozważyć możliwość rozszerzenia istniejących specjalizacji o komponent związany z elektromobilnością.</p> <p><u>Rekomendacja wynika z badania ewaluacyjnego oraz przeprowadzonych konsultacji społecznych aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego.</u></p> <p><u>Rekomendacja wiąże się również z wnioskiem nr 4 oraz 6.</u></p>	1. Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym	<p>Proponuje się przeprowadzenie bardziej szczegółowego przeglądu możliwości uwzględnienia w ramach dotychczasowych obszarów inteligentnych specjalizacji branży określanej jako elektromobilność.</p> <p>Decyzja o uwzględnieniu nowego obszaru w ramach dotychczasowych inteligentnych specjalizacji powinna zostać potwierdzona w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania.</p>	Etap aktualizacji PRI WL/dokumentu określającego inteligentne specjalizacje regionu –2020 r./2021 r.

6.	<p>Zestaw wskaźników i ich opomiarowanie nie daje możliwości skutecznej weryfikacji postępów wdrażania PRI WL.</p> <p>Zmiana sposobu monitorowania poziomu wdrażania celów PRI WL oraz IS.</p> <p><u>Rekomendacja powiązania z wnioskiem nr 7 oraz badaniem ewaluacyjnym.</u></p>	1. Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym	<p>Weryfikacja zestawu wskaźników pod kątem możliwości pomiaru postępu realizacji PRI WL oraz uproszenie systemu monitorowania IS.</p> <p>Zaproponowana zmiana oprócz oceny skuteczności wsparcia pozwoli również na ocenę jego efektywności.</p>	<p>Etap aktualizacji PRI WL/dokumentu określającego inteligentne specjalizacje regionu –2020 r./2021 r.</p>
7.	<p>Zbyt długi czas przeznaczany na ocenę wniosków konkursowych; zbyt długi czas oczekiwania na rozliczenie wniosków o płatność, w szczególności dotyczący finalnego rozliczenia Projektu, co może mieć znaczący wpływ na zasadność otrzymanego wsparcia (innovacyjne pomysły mogą szybko stracić charakter nowości przy bardzo dynamicznym rozwoju gospodarczym i postępie technologicznym) oraz uniemożliwić jego urynkowienie (zbyt długi okres oczekiwania na refundację może zachwiać płynnością finansową beneficjenta).</p> <p><u>Rekomendacja wynika z badania ewaluacyjnego.</u></p>	1. Departament Programów Regionalnych	<p>Rekomenduje się analizę procesu oceny wniosków konkursowych realizujących cele PRI i identyfikację możliwości skrócenia tego działania. Do rozważenia proponuje się zastosowanie tzw. ocen panelowych stosowanych np. przez NCBiR.</p> <p>Rekomendowana jest weryfikacja przyczyn zbyt długiego oczekiwania na rozliczenie projektów realizowanych w ramach PRI WL. W przypadku identyfikacji czynników opóźniających ten proces po stronie beneficjentów jednym z rozwiązań może być przygotowanie poradnika, zawierającego odpowiedzi na najczęściej pojawiające się pytania mogące usprawnić proces przygotowywania składanych wniosków o płatność oraz jakość składanych dokumentów.</p> <p>Natomiast w przypadku opóźnień leżących po stronie Instytucji Zarządzającej konieczna jest weryfikacja przyczyn opóźnień, wdrożeń środków usprawniających proces rozliczania wniosków.</p>	Nowy okres programowania UE.
8.	<p>Jak wskazują wyniki badania ewaluacyjnego, realizacja PRI powinna odbywać się między innymi w ramach współpracy na poziomie UMWL. W tym kontekście rekomendowane jest przeanalizowanie system instytucjonalnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego pod kątem struktury organizacyjnej.</p> <p>Obecnie zadania z obszaru innowacji, w tym związane z IS, są przypisane kilku komórkom organizacyjnym.</p>	<p>1. Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym</p> <p>2. ZWL</p>	<p>Działania związane z rozwojem IS powinny stanowić element szerokiej polityki innowacyjnej regionu obejmującej działania wykraczające poza środki unijne (w tym pochodzące z RPO-L2020), szerokie działania związane z budzeniem świadomości i budowaniem kultury innowacyjności, budowania platform komunikacji rynkowych aktorów z obszaru innowacji (biznes, uczelnie</p>	Nowy okres programowania UE.

<p>Takie rozproszenie nie sprzyja efektywnej realizacji PRI, zarządzania innowacjami oraz budowania efektywnego systemu przedsiębiorczego odkrywania. Rekomenduje się rozważenie wydzielenia jednej komórki organizacyjnej w UMWL odpowiedzialnej za cały proces związany z obszarem innowacji.</p> <p><u>Rekomendacja powiazania z wnioskiem nr 7 oraz badaniem ewaluacyjnym.</u></p>		<p>wyższe, parki naukowe i technologiczne, inne podmioty badawcze, instytucje otoczenia biznesu, etc).</p> <p>Należy rozważyć umiejscowienie w jednym miejscu w strukturze UMWL zadań związanych z zarządzaniem i planowaniem rozwoju innowacji i RIS.</p>	
--	--	--	--

7. Załączniki.

- Działalność badawczo-rozwojowa i innowacyjna w województwie lubuskim w 2018 r. na podstawie danych statystycznych statystyki publicznej. Urząd Statystyczny w Zielonej Górze.
- Inicjatywy dodatkowe podjęte przez podmioty działające w sferze innowacyjności.